

Vlaams
Parlement

stuk **1338** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 26 oktober 2011 (2011-2012)

Beleidsbrief

Ruimtelijke Ordening

Beleidsprioriteiten 2011-2012

ingediend door de heer Philippe Muyters,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport

INHOUD

LIJST MET AFKORTINGEN	4
INLEIDING	5
MANAGEMENTSAMENVATTING	6
BELEIDSLIJN 1: BELEIDSCONTINUÏTEIT MET DE EFFECTIEVE UITVOERING VAN HET RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN (RSV).	8
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	8
Actieprogramma voor werkjaar 2011-2012	13
Initiatief 1. Effectief uitvoeren van het RSV via aanbod gedreven processen	13
Initiatief 2. Effectief uitvoeren van het RSV via project gedreven processen	14
Initiatief 3. Realisatie van het RSV op het terrein	16
BELEIDSLIJN 2: NIEUW STRATEGISCH LANGE TERMIJN RUIMTELIJK BELEIDSPAN MET PLANHORIZON 2020 EN DOORKIJK TOT 2050...	17
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011	17
Actieprogramma voor werkjaar 2011 – 2012.....	19
Initiatief 4. Het Beleidsplan Ruimte verder vorm geven: het Groenboek lanceren en werken aan het Witboek	19
Initiatief 5. Inbedden van het Beleidsplan Ruimte in het planningssysteem door te werken aan een vernieuwd instrumentarium	20
Initiatief 6. Werken aan een grond- en pandenbeleidsplan voor Vlaanderen	21
Initiatief 7. Locatiebeleid voor hernieuwbare energie.....	22
BELEIDSLIJN 3: HERDENKEN EN EEN VEREENVOUDIGING VAN HET INSTRUMENTARIUM.	23
Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010 – 2011	23
Actieprogramma voor werkjaar 2011 - 2012	28
Initiatief 8. uitwerking en de implementatie van de procesmatige aanpak uit de Visienota ‘Versnellen van investeringsprojecten’ van de Vlaamse Regering.....	28
Initiatief 9. Structurele inbedding van monitoring en beleidsevaluatie in het ruimtelijke ordeningsbeleid	29
Initiatief 10. Beter toepassen van subsidiariteit.....	31
Initiatief 11. Zorgen voor een efficiënter financieel instrumentarium.....	33
Initiatief 12. Raad voor Vergunningsbetwistingen	33
Initiatief 13. Evaluatie van de toegankelijkheidsverordening	34
Initiatief 14. Monitoring van het handhavingbeleid.....	34
Initiatief 15. Uitbouwen partnerschap binnen handhaving	34
Initiatief 16. Een krachtdadige en gedifferentieerde handhaving	34

Stuk 1338 (2011-2012) – Nr. 1	3
Initiatief 17. Ontwikkelen van administratieve handhaving.....	35
BIJLAGE 1: MOTIES EN RESOLUTIES 2010-2011	36
BIJLAGE 2: RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN	37
Tabel 1: Ruimtelijke uitvoeringsplannen volledig afgewerkt.....	37
Tabel 2: Lopende ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de procedures worden afgerond	38
Tabel 3: Ruimtelijke uitvoeringsplannen op te starten in het kader van lopende planningsprocessen.....	39
BIJLAGE 3: REGELGEVINGSAGENDA - RUIMTELIJKE ORDENING..	41

Lijst met afkortingen

ABC-as:	as Antwerpen-Brussel-Charleroi
AGNAS:	Afbakening van de Natuurlijke en Agrarische Structuur
ANB:	Agentschap voor Natuur en Bos
BPA:	Bijzonder Plan van Aanleg
BRV:	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
BVR:	Besluit van de Vlaamse Regering
ENA:	Economisch Netwerk Albertkanaal
ESPON:	European Observation Network, Territorial Development and Cohesion
GRUP:	Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
INSEE:	Institut National de la Statistique et des Études Économiques
IPO:	Interbestuurlijk Plattelandsoverleg
LNE:	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
MER:	Milieueffecten Rapport
MiNa-raad:	Milieu- en natuurraad van Vlaanderen
MIRA:	Milieu Rapport
MOW :	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
NARA:	Natuur Rapport
OVAM:	Openbare Vlaamse Afvalstoffen Maatschappij
POM:	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
PROCORO:	Provinciale Commissie voor de Ruimtelijke Ordening
PRUP:	Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan
RBH :	Ruimte Boekhouding
RO:	Ruimtelijke Ordening
RSV:	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
RUP:	Ruimtelijk Uitvoeringsplan
RWO:	Departement Ruimte, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
SARO:	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SERV:	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Vlacoro:	Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening
VlaNed:	Bijzondere Commissie voor de Ruimtelijke Ordening voor het grensgebied tussen Vlaanderen en Nederland (Benelux)
VIOE:	Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed
VLM:	Vlaamse Landmaatschappij
VRP:	Vlaamse vereniging voor Ruimte en Planning
VSGB:	Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel
VVP:	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG:	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

Inleiding

In het afgelopen werkjaar heb ik volop ingezet op enerzijds de beleidscontinuïteit, met het afronden van de korte-termijnherziening van het RSV en de verdere uitvoering ervan. Anderzijds werd het afgelopen jaar gekenmerkt door inzet op twee grote projecten.

Vooreerst kwam de voorbereiding van het Beleidsplan Ruimte op kruissnelheid. Dit zal op het einde van 2011 leiden tot een groenboek.

Daarnaast heb ik, collegiaal binnen de Vlaamse Regering, verder gewerkt aan de concretisering van de visienota ‘Versnelling investeringsprojecten’ en de conceptnota over de omgevingsvergunning. Dit zijn verwezenlijkingen die tegemoetkomen aan een dringende en pertinente maatschappelijke vraag. De eerste quick wins, zijn reeds operationeel. In de nabije toekomst zullen nog een aantal andere maatregelen doorgevoerd worden, die onmiddellijke en positieve gevolgen zullen hebben voor de burger en de bedrijven. De grondige uitwerking van de visienota versnellingen, en van de omgevingsvergunning, is een uitdaging voor dit werkjaar. Ik ben er van overtuigd we binnen de Vlaamse Regering deze uitdaging tot een goed einde zullen brengen.

Ik heb verder, samen met mijn administraties, een veranderingsproces in beweging gezet opdat de Vlaamse ruimtelijke ordening een sterke rol blijft spelen in het beantwoorden van de maatschappelijke noden. ‘Het ruimtelijk beleid op ritme van de maatschappij’ is en blijft de inzet van mijn beleid.

Mijn administratie heeft de bereidheid getoond om fundamenteel na te denken over de rol en de positie van de administratie ruimtelijke ordening in Vlaanderen. De enige manier om te slagen in een vernieuwing is dat ze van binnen de eigen organisatie komt. Deze vernieuwing zal ook zijn doorwerking vinden in het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en in de andere processen en projecten.

Samen met de vraag wat de fundamentele taken zijn voor de Vlaamse administratie Ruimtelijke Ordening, komt de nood aan duidelijke afspraken met onze partners. Het witboek Interne Staatshervorming stelt ten aanzien van de andere bestuurslagen deze afspraken scherp. Ik geloof zeer sterk in een complementaire ruimtelijke ordening en in ik hecht veel belang aan sterke lokale besturen. Het volgende werkjaar moet verder ingezet worden op de implementatie van het witboek.

Managementsamenvatting

In wat volgt wordt in drie hoofdbeleidslijnen het ruimtelijk ordeningsbeleid voor het volgende werkjaar vooropgesteld. Deze beleidslijnen volgen uit mijn beleidsnota ruimtelijke ordening 2009-2014¹. Er wordt telkens aangegeven wat het afgelopen beleidsjaar is gebeurd en het komende beleidsjaar wordt gepland om de uitgezette strategische doelstelling te bereiken.

De eerste beleidslijn gaat in op beleidscontinuïteit en de uitvoering van het RSV. De procedure voor de tweede herziening van het RSV werd in het voorbije jaar afgerond. In de wijziging zijn belangrijke operationele knelpunten weggewerkt en zijn er geactualiseerde taakstellingen opgenomen. Daarnaast werden een aantal belangrijke planningsprocessen afgerond, zowel voor de stedelijke gebieden als voor het buitengebied. Het volgende werkjaar gebeurt het effectief uitvoeren van het RSV enerzijds via aanbod gedreven processen. Anderzijds wordt via projectgedreven processen de realisatie van een project mede ondersteund. Tenslotte wil ik via strategische projecten de effectieve realisatie van het RSV op het terrein ten volle ondersteunen.

In de tweede beleidslijn wordt ingegaan op het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, het nieuwe strategische lange termijnplan met planhorizon 2020 en doorkijk tot 2050. Na een jaar van intensief overleg en studie krijgt het Beleidsplan Ruimte verder vorm. Eind dit jaar wordt het Groenboek gelanceerd en wordt in een participatief verder gewerkt aan het Witboek. Tegelijk wordt het Beleidsplan Ruimte ingebed in het planningsstelsel door te werken aan een vernieuwd instrumentarium. Verder zal ik, eveneens met betrokkenheid van alle partners komen tot een grond- en pandenbeleidsplan voor Vlaanderen, zoals voorzien in het Decreet Grond- en Pandenbeleid. Tenslotte neemt mijn administratie een specifiek initiatief rond de lokalisatie van hernieuwbare energie.

In de derde beleidslijn wordt ingegaan op het concrete instrumentarium dat wordt aangewend in de ruimtelijke ordening. Het voorbije jaar werd de Visienota inzake Versnellen van Investeringsprojecten voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De acties uit deze Visienota zijn al voor een aanzienlijk deel geïmplementeerd. Het volgende werkjaar zal, in goed overleg met mijn collega's uit de Vlaamse regering, de procesmatige aanpak uit de Visienota verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Samen met mijn collega Schauvliege zal ik werken aan de uitwerking van de omgevingsvergunning.

In mijn streven om het financieel instrumentarium van ruimtelijke ordening te herwerken, ben ik van start gegaan met een interne evaluatie van de planschade- en planbatenregelingen alsook van de bestaande subsidiemechanismen. In het volgende werkjaar wordt ingezet op een efficiënter financieel instrumentarium, met aandacht voor de planbaten en een heroriëntering van het subsidiemechanisme.

Nadat de Vlaamse Regering op 8 april 2011 het witboek interne staatshervorming goedkeurde, werd onmiddellijk ingezet op de realisatie van een aantal doorbraken. De volgende principes staan daarbij voorop: een complementair ruimtelijk beleid en vanuit vertrouwen naar een maximale subsidiariteit en verantwoordelijkheid. Lokale besturen worden verder versterkt en ik investeer verder in monitoring en evaluatie van het beleid. Om deze krachtlijnen effectief te kunnen uitvoeren wordt in eerste instantie ingezet op een structurele inbedding van monitoring en beleidsevaluatie in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Daarnaast wordt een aantal maatregelen genomen om te komen tot een betere toepassing van de subsidiariteit. Dit gaat ondermeer over het uitwerken van reële complementaire planning op 3 planningsniveaus. Ook wordt gestreefd naar meer verantwoordelijkheid voor lokale overheden en wordt parallel daaraan gewerkt aan het einde van het tweesparenbeleid tussen de ontvoogde en niet-ontvoogde gemeentes. Het responsabiliseren van de lokale overheden en het verhogen van hun autonomie vergt voldoende slagkracht van deze overheden. Het aanmoedigen van intergemeentelijke samenwerkingen kan enerzijds deze slagkracht ondersteunen, anderzijds kunnen

¹ De beleidslijn met de inhoudelijke krachtlijnen (beleidslijn 3 uit de beleidsnota) wordt geïntegreerd in de overige.

deze verbanden ingezet worden om de kwalitatieve aanpak van ruimtelijke thema's te stimuleren of om taken en thema's aan te pakken die het lokale beleid overstijgen. Dit kan zowel voor vergunningstaken, planningsinitiatieven als voor handhaving. Dit gebeurt binnen de context van implementatie van het Witboek interne staatsvorming. Hierin wordt gesteld dat voor bovenlokale niet-Vlaamse gebiedsgerichte planprocessen hetzij gemeenten samen een bovenlokaal beleidskader of plan kunnen ontwikkelen, hetzij de provincie in overleg met de gemeenten een dergelijk kader of plan kunnen ontwikkelen. Op vraag van de gemeenten kunnen de provincies ook een regisseursrol vervullen. Voor de bovenlokale planprocessen die intergemeentelijk worden aangepakt worden de beleidskaders of plannen op lokaal niveau overgenomen en gevalideerd, waar nodig en zinvol op bovenlokaal niveau.

In 2011 werden de fundamenteen gelegd voor de IT-toepassing die de gebruiker in staat moet stellen om via digitale weg zijn aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of zijn melding van werken in te dienen. Daarnaast moet de behandelende instantie het dossier tevens digitaal kunnen afhandelen. Hiervoor wordt een digitaal uitwisselingsplatform gecreëerd waardoor de aanvraag-, status- en beslissingsinformatie tussen alle betrokken instanties en de aanvrager kunnen gedeeld worden. Het project 'digitale bouwaanvraag' kreeg in 2011 de INDIGO-publieksprijs voor meest innovatief initiatief van de Vlaamse Overheid.

Het afgelopen werkjaar werden een aantal initiatieven genomen om werking van de Raad voor Vergunningsbetwistingen te verbeteren. Ook het volgende werkjaar zullen de nodige inspanningen gedaan worden, waaronder het afslanken van het decretaal kader en de opmaak van een procedurereglement. Ook het initiatief van Vlaams minister voor Binnenlands Bestuur om te komen tot één Vlaams Bestuursrechtcollege, waar de Raad voor Vergunningsbetwistingen deel van zal uitmaken, zal inhoudelijk ondersteund worden.

Dit werkjaar werd uitvoering gegeven aan het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening. De uitwerking van dit beleidsplan werd vertaald in een aantal concrete initiatieven om te komen tot een krachtdadige en gedifferentieerde handhaving. Het komende werkjaar zal intensief ingezet worden op het uitbouwen van partnerschappen binnen handhaving. Op het gebied van lokale handhaving wordt gestreefd naar het afsluiten van lokale handhavingsplannen, waar de Vlaamse overheid en de gemeente onderling hun prioriteiten bepalen. Tenslotte wordt de administratieve handhaving verder bestudeerd.

Beleidslijn 1: Beleidscontinuïteit met de effectieve uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op beleidslijn 1 uit de beleidsnota Ruimtelijke Ordening 2009-2011. Er werden in beleidsnota volgende strategische doelstellingen uitgezet:

SD1: Garanderen van de continuïteit van beleidsvoering

Vermits de strategische doelstellingen uit beleidslijn 3 ‘Prioritaire inhoudelijke accenten’ uit de beleidsnota 2009-2014 een duidelijke interferentie hebben met de effectieve uitvoering van het RSV en met de verdere uitvoering van de korte termijn herziening, wordt er in dit hoofdstuk gezamenlijk op ingegaan. Het gaat om volgende strategische doelstellingen:

SD3: Versterking van creatieve steden en vitaal platteland

SD4: Beschermen en versterken van de open ruimte, landbouw, natuur en bos

SD5: Investerings mogelijk maken door ruimte om te ondernemen

SD6: Vlaanderen als slimme draaischijf voor vervoer en logistiek

SD7: Ruimtelijk beleid gericht op duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Op 15 juni werd door mijn administratie in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed toelichting gegeven over de stand van zaken van de uitvoering van het RSV en de ruimteboekhouding. Eind dit jaar zal opnieuw een stand van zaken meegedeeld worden aan de commissieleden. Er is ook afgesproken om de informatie over de planningsprocessen toegankelijk te maken via een digitaal platform.

Korte termijn herziening RSV

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 2 en 4

De procedure voor de tweede herziening van het RSV is in het voorbije jaar afgerond. De Vlaamse Regering heeft de herziening definitief vastgesteld op 17 december 2010, het Vlaams Parlement bekrachtigde de bindende bepalingen op 16 februari 2011. De wijziging trad in werking op 2 mei 2011. In de wijziging zijn belangrijke operationele knelpunten weggewerkt en zijn er geactualiseerde taakstellingen opgenomen. Ik zet verder in op de uitvoering van het herziene RSV. Een gecoördineerde versie is beschikbaar gesteld via: www.rsv.vlaanderen.be

Voortgang in gewestelijke planningsprocessen en RUP's

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 1 en 3

In het afgelopen jaar werden een aantal belangrijke planningsprocessen afgerond, zowel voor de stedelijke gebieden als voor het buitengebied.

De Vlaamse Regering heeft bijvoorbeeld voor de realisatie van het Sigmaphan ter hoogte van de Kalkensmeersen en de Dijlemonding/Zennegat, voor de Limburgse Noord-zuid-verbinding en voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge de gewestelijke RUP's definitief vastgesteld. Daar kan nu werk gemaakt worden van de effectieve realisatie op het terrein: het verhogen van het aanbod voor wonen en werken in de stedelijke gebieden en het realiseren van grote aaneengesloten agrarische en natuur- en bosgebieden in het buitengebied. Een volledig overzicht van de goedgekeurde GRUP's is opgenomen als bijlage 2.

De begroting van de ruimte, die in de tweede herziening van het RSV werd opgenomen, legt de kwantitatieve streefcijfers vast voor de verschillende bestemmingscategorieën. Er wordt verhoudingsgewijs een evenwicht nagestreefd tussen de nog te realiseren taakstellingen voor de verschillende bestemmingscategorieën. De ruimteboekhouding (RBH) is het instrument waarmee de opvolging van deze streefcijfers berekend wordt. Het gaat om een monitor van het bestemde landgebruik. De meest recente toestand op 1/7/2011 is weergegeven in onderstaande tabel.

bestemmings -categorie	totaal 1/1/1994	totaal 1/1/2010	totaal 1/7/2011	saldo 1/1/1994 1/7/2011	streefcijfer - RSV	evolutie van saldo richting streefcijfer
Wonen	227.500	227.700	227.700	200	227.500	nvt
Recreatie	18.300	19.700	20.100	1.800	21.000	66%
Natuur	111.100	124.600	126.400	15.300	150.000	39%
Overig groen	35.300	34.100	34.100	-1.200	34.000	nvt
Bos	42.300	44.600	44.400	2.100	53.000	20%
Landbouw	807.600	790.300	788.400	-19.200	750.000	33%
Industrie buiten poorten	39.100	43.800	43.900	4.800	66.000	49%
Industrie poorten	17.200	17.100	17.100	-100		nvt
Overige	60.200	57.700	57.400	-2.800	58.000	nvt
Totaal	1.358.600	1.359.500	1.359.500	+900	1.359.500	

De netto- oppervlaktecijfers voor categorie “wonen” fluctueren sinds de inwerkingtreding van het oorspronkelijke RSV rondom het streefcijfer van 227.500 ha, en momenteel is de balans tussen bijgekomen en geschrapte gebieden nog steeds quasi in evenwicht.

Voor de categorie “recreatie” werd in de tweede herziening van het RSV een nieuw hoger streefcijfer van in totaal 21.000 ha vooropgesteld, omdat het in het oorspronkelijke RSV voorziene pakket voor recreatie volledig ingenomen was. Sindsdien bestaat er voor deze categorie terug meer kwantitatieve beleidsruimte. Sinds 2007 stellen we bij deze categorie een duidelijk opwaartse evolutie van de oppervlaktecijfers vast.

In functie van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur werden gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen definitief vastgesteld, die sindsdien zorgen voor een duidelijke stijging van de categorieën natuur, bos en overig groen.

Ook voor de categorie “industrie” werd in de tweede herziening van het RSV een nieuw hoger streefcijfer van in totaal 66.000 ha (inclusief de poorten) vooropgesteld, waardoor er sindsdien ook hier, onder bepaalde voorwaarden, meer kwantitatieve beleidsruimte bestaat. Het saldo binnen de poorten blijft in evenwicht. Buiten de poorten bestaat een positief saldo, dit is een nettoresultaat waarbij zowel bijkomende bestemming als herbestemming naar andere categorieën in rekening werd gebracht. Een belangrijk deel van de geschrapte ha voor “industrie” bestaat uit gronden die door de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen nooit als bedrijventerrein realiseerbaar werden geacht. De schrapping heeft dus niet tot verlies van het werkelijk bruikbare aanbod aan bedrijventerreinen geleid.

Daarnaast moet er ook rekening gehouden worden met het feit dat veel verwevingsgebieden in de ruimteboekhouding toegekend werden aan de categorie “wonen”, terwijl op deze terreinen voor een groot deel ook bedrijven en kantoren worden gerealiseerd. Dit saldo geeft dus geen volledig en genuanceerd beeld van het gestegen aanbod aan bedrijventerrein. Om aan de tekortkomingen van deze monitoring tegemoet te komen wordt er, conform met de bevindingen van de tweede herziening van het RSV, een rapport voorbereid dat een meer genuanceerde monitoring van bedrijventerreinen mogelijk maakt.

In het afgelopen jaar is tenslotte ook sterk ingezet op de herneming van de goedkeuringsprocedure van GRUP's die door de Raad van State werden vernietigd. Waar mogelijk werd door een gedeeltelijke herneming van de procedure op een zeer snelle manier voor rechtsherstel gezorgd. Dit is bijvoorbeeld het geval geweest voor het Parkbos in Gent en voor de afbakening van het stedelijk gebied Roeselare. Voor de bedrijventerreinen Meise-Westrode en Bentel in Turnhout was een volledige herneming noodzakelijk. Ook hier werd kort op de bal gespeeld zodat er op vandaag opnieuw rechtsgeldige RUP's van kracht zijn. Er wordt vastgesteld dat het aantal procedures dat gestart wordt bij de Raad van

State toeneemt en dat projecten met een grote maatschappelijke meerwaarde daardoor soms in het gedrang komen of vertraging oplopen. De relatie tussen plan-MER's, passende beoordelingen en RUP's en de omgang met flankerend beleid vormt in toenemende mate een basis voor vernietiging door de Raad van State. Om de juridische robuustheid van de RUP's te verhogen, zal in de loop van 2011-2012 een studie gemaakt worden waarbij de arresten van de Raad van State over RUP's geanalyseerd zullen worden. Het doel hiervan is te leren wat juist de knelpunten zijn in de RUP's volgens de Raad van State, en hoe dit kan worden opgelost. In dit kader wordt tevens gewerkt aan een grondige evaluatie van het planningsinstrumentarium (de procedure, de stedenbouwkundige typevoorschriften...).

Ik heb recent ook kennis genomen van een arrest van de Raad van State over de onwettigheid van de procedure waarbij de opmaak van plan-MER's geïntegreerd worden in de opmaak van RUP's, het zogenaamde integratiespoor. In samenspraak met mijn collega Schauvliege en het departement LNE zal ik op korte termijn alle nodige initiatieven nemen om het integratiespoor en de lopende procedures voor RUP's waarbij het integratiespoor wordt toegepast van juridische betwisting te vrijwaren. Nog voor het winterreces zal ik zorgen voor een definitieve validatie van door de Raad van State vernietigde gewestplanwijzigingen. Op die manier bied ik een oplossing voor verschillende problemen die ontstaan zijn als gevolg van deze vernietigingen.

Provinciale en gemeentelijke processen

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 1, 10, 21 en 23

Van de in het RSV opgenomen selecties zijn het voeren van planprocessen m.i.v. het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de kleinstedelijke gebieden en de specifieke economische knooppunten aan de provincies toegewezen.

Met name op het vlak van de afbakeningsprocessen van kleinstedelijke gebieden is het afgelopen werkjaar veel vooruitgang geboekt.

- In de provincie Antwerpen is de visievorming afgerond voor 5 kleinstedelijke gebieden, waarbij de doorvertaling in RUP's afgerond is voor Hoogstraten en Lier en lopende is voor Mol en Geel; voor Heist-op-den-Berg is het milieu-onderzoek opgestart. Het planproces voor Herentals is lopende en zou worden opgestart voor Boom.
- In Limburg is de visievorming gebeurd voor al de geselecteerde gebieden, m.u.v. de bipool Neerpelt-Overpelt. Voor 4 stedelijke gebieden is ook de doorvertaling in een RUP afgerond (Sint-Truiden, Bree en Lommel) of is de RUP- procedure lopende (Maaseik). Voor Beringen en Maasmechelen is de plan-MER-procedure lopende.
- In Vlaams-Brabant is de visievorming afgerond voor Aarschot, Diest en Tienen en lopende voor Halle. Voor het kleinstedelijk gebied Assen wordt de opstart van het proces voorbereid. De RUP-procedure is lopende voor Aarschot en Diest; het planproces voor Tienen bevindt zich in de plan-MER-fase. Vermits Vilvoorde deel uitmaakt van het gewestelijk RUP VSGB, wordt hiervoor geen apart planningsproces gevoerd.
- In de provincie Oost-Vlaanderen is de visievormingsfase enkel voor Beveren nog niet afgerond. De opgestelde visie is reeds vertaald in een RUP voor 6 gebieden: Eeklo, Oudenaarde, Ronse, Temse, Zottegem en Dendermonde; de procedure is lopende voor Deinze. Voor de gebieden Geraardsbergen, Lokeren, Ninove en Wetteren is het milieuonderzoek in opmaak.
- Voor al de 10 geselecteerde gebieden in West-Vlaanderen is de visievorming afgerond. Ook de doorvertaling in een RUP is reeds gebeurd in 3 gebieden, Blankenberge, Ieper en Poperinge. Voor Diksmuide, Knokke-Heist, Veurne en Waregem is de procedure lopende en Tielt bevindt zich in de plan-MER-fase.

Op vlak van de specifieke economische knooppunten is eveneens vooruitgang te melden. Zo zijn er een aantal milieuonderzoeken en RUP-procedures lopende of afgerond in Ardooe, Ternat, Kampenhout en Kortemark.

Een volledig overzicht geven van alle planningsprocessen op gemeentelijk niveau zou ons te ver leiden. Op dit ogenblik voeren de laatste gemeenten hun gemeentelijk ruimtelijk structuurplanningsproces. Daarnaast zijn er zeer veel gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in opmaak ter uitvoering van het

gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Via subsidies steun ik de gemeentes voor de opmaak van hun gemeentelijke plannen en bijgevolg voor hun medewerking aan de effectieve uitvoering van het RSV.

Versterking van creatieve steden en vitaal platteland

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 10 en 12

Het versterken van creatieve steden gebeurt via de afbakingsprocessen voor de stedelijke gebieden en de beoordeling van vergunningsaanvragen in die gebieden. Daar zijn de afgelopen jaren al grote stappen in gezet. Afgelopen jaar is de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge definitief goedgekeurd. De goedkeuringsprocedure voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) is grotendeels doorlopen. De definitieve vaststelling van het RUP is voorzien voor het eind van 2011. Voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Leuven is de plan-MER afgerond; voor Hasselt-Genk zal dat in 2012 ook het geval zijn. Daarmee zal er dus op korte termijn een afbakening zijn voor alle groot- en regionaalstedelijke gebieden.

De afbakening van de stedelijke gebieden vormt op Vlaams niveau ook het kader voor belangrijke stedelijke projecten zoals bijvoorbeeld de stationsomgeving in Antwerpen (Kievitplein), de ziekenhuissite Gasthuisberg in Leuven, wetenschapsparken, de voetbalstadions in Brugge en Leuven en de gevangenis in Beveren. Op dezelfde manier gaat er veel aandacht naar de randstedelijke groengebieden zoals het openruimtenetwerk in het VSGB en het parkbos in Gent.

Nog dit najaar zal ik een eerste discussietekst over het hergebruik van leegstaande gebouwen op het platteland voorleggen aan het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO). Ik hecht er belang aan dat dat document via dat overlegplatform verder kan worden ontwikkeld, conform de principes van het uitvoeringsgericht ruimtelijk beleid en de benadering van het partnerschapsmodel.

Beschermen en versterken van de open ruimte, landbouw, natuur en bos

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 13

In overeenstemming met de prioriteiten die in de stuurgroep AGNAS werden afgesproken, is afgelopen jaar gewerkt op twee sporen: het afronden van lopende goedkeuringsprocedures voor gewestelijke RUP's en het organiseren van voorbereidende overlegprocessen. De initiatieven voor ontginningen worden afgestemd op de AGNAS-programmatie.

De GRUP's 'Sigmagebieden cluster Dijlemonding/Erfgoedlandschap Zennegat-Battenbroek', 'Herstructurering grindwinningsgebied Vissenakker' en 'Oppervlaktedelfstoffenzone Klei in de Kempen' werden definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering. Daarnaast zijn er goedkeuringsprocedures opgestart voor:

- Vallei van de Gete, Melsterbeek en Graasbeek van Budingen tot Halen
- Erfgoedlandschap Abdij van Westmalle
- Heverleebos-Meerdaalwoud
- Vallei van de Aa en Kleine Nete tussen N19 en Grobbendonk
- Etenhovense Polder
- Ontginningsgebieden Lugo NV en Artival NV in Dilsen-Stokkem en Maasmechelen
- Oppervlaktedelfstoffenzone Klei van Ieper en Maldegemklei
- Herstructurering Kleigroeve Argex

Bovendien zijn er overlegprocessen opgestart en in voorbereiding voor:

- Vallei van de Grote Nete tussen Zammels Broek en Heist-op-den-Berg
- Landbouwgebieden en beekvalleien omgeving Helchteren, Peer, Meeuwen en Bree
- Zwin en Zwinpolder
- De Gavers
- Bouvelobos, Hemsrode en Moregem
- Vallei van de Nederaalbeek in Maarkedal
- Ieperboog-zuid
- Maldegemveld
- Vallei van de Oude Kale, Appensvoorde (en Vinderhoutse Bossen)
- Landbouwgebieden en beekvalleien Sint-Lievens-Houtem, Kottembos
- Kustpolders tussen Oudenburg, Jabbeke en Stalhille
- Randstedelijke open ruimte Aartselaar-Kontich

- Demervallei Diest-Aarschot-Werchter
- Poelberg-Meikensbos
- Kempische Kleiputten
- Liereman
- Serregebied Sint-Katelijne-Waver

Wat betreft de overstromingsproblematiek, herinner ik aan de grootschalige overstromingen waar we eind 2010 en begin 2011 zwaar door werden getroffen. Mijn administratie heeft actief meegewerkt binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) aan het opstellen van het rapport Globale evaluatie overstromingen, het actieplan overstromingen en een screening van het instrument watertoets. Op basis van de conclusies uit deze documenten heeft mijn administratie samen met de andere partners binnen de CIW voorstellen gedaan om de regelgeving aan te passen en procedures voor het realiseren van werken ter voorkoming van het overstromingsrisico te versnellen. Intussen zijn er concrete overeenkomsten afgesloten met alle betrokken instanties voor projecten in de Demervallei. Voor de Dendervallei zijn de overeenkomsten in voorbereiding, zodat vanaf 2012 effectief kan gestart worden.

Investeringsmogelijkheden maken door ruimte om te ondernemen

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 16, 17, 18, 19 en 20

Naast het aanbodbeleid in de stedelijke gebieden wordt vanuit de ruimtelijke ordening vooral ruimte gecreëerd om te ondernemen via de planningsprocessen voor het economisch netwerk Albertkanaal (ENA) en voor de poorten.

Het proces voor ENA is in de fase van concrete realisaties en vergunningsaanvragen terechtgekomen voor meerdere bedrijventerreinen zoals 'Beverdonk' en 'Liesel'. Voor 'Tervant' en 'Genk-Zuid-West' gebeurt er nog voorbereidend onderzoek zoals het opmaken van plan-MER's.

De planningsprocessen voor de zeehavens zijn in een stroomversnelling gekomen. Voor de zeehavens van Gent, Antwerpen en Oostende zijn formele goedkeuringsprocedures opgestart, die kunnen in 2012 worden afgerond. Voor Antwerpen en Oostende gaat het om de afbakening van de zeehavens en het vastleggen van fundamentele keuzes over de invulling van deze havens. Voor Gent gaat het om een tweede fase waarin vooral de inrichting van de koppelingsgebieden wordt geregeld. Dit zal de leefbaarheid van de kernen in en rond de zeehaven ten goede komen.

Mijn administratie verleende opnieuw ten volle haar medewerking aan de uitwerking, de begeleiding en opvolging van de verschillende Brownfieldconvenanten. Ze was betrokken bij de Brownfieldcel, het adviserende orgaan aan de Vlaamse regering. Medewerkers van het departement zetelen in de ambtelijke werkgroep Brownfieldconvenanten, die de gegrondheid en haalbaarheid van de projecten onderzoekt. Ook de stuurgroepen in uitvoering van de verschillende Brownfieldconvenanten worden nauwgezet opgevolgd.

Mijn administratie is ook betrokken bij de inmiddels afgeronde meta-evaluatie (VR 2010 1607 MED.0387), die voorzien was in het Brownfielddecreet, en geeft aan de resultaten van deze evaluatie intern gevolg. Het optimaliseren en op elkaar afstemmen van het bestaande kader van wetgeving en instrumenten is een taak die opgevolgd wordt door het projectteam "Versnellen Investeringsprojecten" (zie verder, beleidslijn 3).

Vlaanderen als slimme draaischijf voor vervoer en logistiek

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 21 en 22

Het versterken van de positie van Vlaanderen als logistieke draaischijf gebeurt door het gericht aanpakken van de missing-links in planprocessen en het afleveren van stedenbouwkundige vergunningen. Belangrijke projecten die in het afgelopen jaar werden opgevolgd zijn bijvoorbeeld de tweede spoorverbinding voor de ontsluiting van de haven van Antwerpen die kadert in het project voor de Oostrand van Antwerpen waar mobiliteitsdossiers en ruimtelijke dossiers in hun samenhang worden aangepakt. Andere projecten zijn de Oostelijke tangent Sint-Niklaas, de Oosterweelverbinding, de Brusselse R0 en de N8. Zowel voor de Limburgse als voor de Kempische Noord-Zuid-verbinding zijn gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen goedgekeurd die de concrete realisatie faciliteren.

Daarnaast werd bijkomend aanbod voor logistieke activiteiten gecreëerd met de nieuwe goedkeuring van het GRUP Meise-Westrode.

Strategische projecten in uitvoering van het RSV

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 3 en 23

Na een tweede algemene oproep in uitvoering van het bestaande subsidiebesluit voor de strategische projecten (BVR van 5 oktober 2007) heb ik in 2010 voor 2,1 miljoen euro zeven nieuwe subsidies verleend. Uiteraard zijn de in 2009 geselecteerde strategische projecten in de loop van 2010 effectief opgestart.

Bij de uitvoering van deze strategische projecten hecht ik bijzonder veel belang aan de opbouw van partnerschappen die bijdragen tot een geïntegreerde inzet van concrete instrumenten en middelen en tot een afgestemde besluitvorming.

- Op 6 september 2011 heeft er een leer- en discussiedag plaatsgevonden waarin betrokken projectleiders en administraties hun ervaringen konden uitwisselen. Dergelijke events dragen bij tot de opbouw van een lerend netwerk rond strategische projecten en de coördinatie ervan.
- Voor bepaalde strategische projecten waarbij sprake is van een beleidsdomeinoverschrijdende inzet van middelen (vb. brownfieldconvenanten, stadscontracten, stadsvernieuwingsprojecten, instrumenten rond economische expansie, plattelandsontwikkeling, natuurbeheer of waterbeleid) heeft dit reeds geleid tot geïntegreerd overleg. Ik heb het dan over de projecten “Investeringszone Petroleum Zuid” in Antwerpen, “Vilvoorde Watersite” of Turnhout. Voor het project “De Wijers” in Midden Limburg zijn we erin geslaagd om tot één projectstructuur te komen (integratie strategisch project in uitvoering RSV en plattelandsproject VLM).
- Voor het project “Demervallei” is er een principiële beslissing ondertekend door de Vlaamse Regering, de provincie Vlaams-Brabant, Waterwegen & Zeekanaal en het Bekkenbestuur van het Demerbekken en de vijf betrokken Demergemeenten, wat een uiterst belangrijke stap is naar een geïntegreerde en realisatiegerichte aanpak van een concreet actieprogramma in de Demervallei en het lopend AGNAS-proces.

Om de realisatie van strategische projecten te kunnen versnellen vanuit een gericht grondbeleid heb ik in 2011 twee subsidies verleend voor de verwerving van gronden en constructies, met name voor de ontwikkeling van een toegangspoort tot het rivierpark Maasvallei te Kinrooi (52.000 euro) en voor de verdere ontwikkeling van de stationsomgeving Turnhout als onderdeel van een complex stedelijk programma in het strategisch project Turnhout 2012 (500.000 euro).

Actieprogramma voor werkjaar 2011-2012

Voor het volgende werkjaar voorzie ik de onderstaande acties, met prioritering voor complexe processen via strategische ruimtes en strategische thema's. Ik zie, afhankelijk van het type proces, een verschillende rol van het strategisch ruimtelijk ordeningsbeleid, in relatie tot de andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Niettemin blijf ik steeds streven naar partnerschap en communicatie.

Initiatief 1. Effectief uitvoeren van het RSV via aanbod gedreven processen

Aanbod gedreven processen zijn die planningsprocessen, waar het creëren van een ruimtelijk aanbod centraal staat. In het kader van deze processen moet ruimtelijke ordening (mee)werken aan een geïntegreerde gebiedsontwikkeling vanuit een participatieve werkwijze. In deze processen heeft ruimtelijke ordening als opdracht om in te zetten op die gebieden waar zich complexe ruimtelijke vraagstukken voordoen en die in de meeste gevallen niet op de agenda worden geplaatst door andere beleidsvelden. Het beleidsveld ruimtelijke ordening treedt in deze processen op als initiator en als inspirator, teneinde haar beleidsvisie en haar normen- en waardenkader op het terrein te concretiseren.

Voor de verdere uitvoering van het RSV zetten we, in samenwerking met de lokale overheden, prioritair in op onderstaande lopende aanbodgedreven planningsprocessen, waarbij tegelijkertijd een sterkere focus zal komen te liggen op haalbare en realisatiegerichte actieprogramma's:

- het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel, dat voor het einde van 2011 zal zijn afgerond
- de regionaalstedelijke gebieden Leuven en Hasselt-Genk,

- de natuurlijke en agrarische gebieden op Vlaams niveau (zie verder);
- de uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal.
- Zeehavens van Antwerpen, Gent en Oostende

Afbakening van de natuurlijke en agrarische gebieden op Vlaams niveau

Op 7 mei 2010 keurde de Vlaamse Regering het plan van aanpak voor de verdere afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur goed. Er is een coördinatieplatform opgericht met vertegenwoordigers vanuit de betrokken administraties, ministers, natuur- en landbouworganisaties, VVSG en VVP dat het proces aanstuurt en jaarlijks een 'gebiedsgericht programma' opstelt met de gebieden waarvoor een overlegproces voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor landbouw, natuur en bos zal starten. Voor de opmaak van deze plannen is een administratieoverschrijdende projectwerking opgezet tussen de Afdeling Ruimtelijke Planning, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap voor Natuur en Bos en de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling. Sinds juni 2010 zijn een 10-tal overlegprocessen in die zin opgestart. In het najaar van 2011 zullen nog een 5-tal nieuwe planningsprocessen starten. In december 2011 wordt het gebiedsgericht programma 2012 in overleg met de partners van het coördinatieplatform vastgelegd. Bij het opstellen van het gebiedsgericht programma wordt gezocht naar een gezamenlijke agenda tussen diverse administraties en andere partners volgens prioriteiten die de Vlaamse Regering besliste. Werken in partnerschap en realisatiegericht werken zijn daardoor ingebed in het overlegproces.

Op basis van de ervaringen opgedaan in de sinds 2010 opgezette participatieprocessen zal in het najaar van 2011 een gerichte tussentijdse evaluatie van de processtructuur, de procesarchitectuur en de kwaliteit van de overlegprocessen opgezet worden om na te gaan hoe de efficiëntie en de voortgang van de processen kan verbeteren.

Parallel start het coördinatieplatform in het najaar van 2011 met een werkgroep die zal onderzoeken welke instrumenten naast de planning kunnen ingezet worden om op terrein de afgesproken resultaten vlotter te bereiken. Dat moet passen binnen de doelstellingen van het regeerakkoord en de beleidsnota omtrent het verhogen van de uitvoeringsgerichtheid en het vereenvoudigen van het ruimtelijk ordeningsinstrumentarium.

Reeds afgebakende stedelijke gebieden

Zoals bekend zijn reeds 10 van de groot- en regionaalstedelijke gebieden afgebakend. De afbakening van het Vlaams Strategisch gebied rond Brussel wordt afgerond voor het eind van 2011.

Zoals gezegd is de plan-MER voor de resterende stedelijke afbakeningen van Leuven afgerond en voor Hasselt-Genk in opmaak. Ik zal van deze gelegenheid gebruik maken om, in samenwerking met de betreffende steden, het afbakeningsproces te optimaliseren en te oriënteren op de elementen die een aanpak op Vlaams niveau vereisen. De lokale beleidsverantwoordelijken zullen hierbij actief betrokken worden.

Voor de stedelijke gebieden die al iets langer zijn afgebakend voorzie ik een grondige evaluatie. De betrokken steden en gemeenten en de instanties betrokken bij de uitvoering signaleren geregeld vragen en knelpunten, zowel op het niveau van realisatie als op het niveau van visievorming. Ik heb de bedoeling die knelpunten te inventariseren en grondig te analyseren om het geheel van de vragen en knelpunten op een geïntegreerde manier te beantwoorden.

Ik zal ook laten nagaan welke opportuniteiten er zijn om de nog resterende taakstellingen uit het RSV in te vullen. Zo werd bijvoorbeeld bij de herziening van het RSV de taakstelling voor de economische bedrijvigheid immers vastgelegd op 7000 ha. Ik neem dus het initiatief om tot een realistisch en evenwichtig plan van aanpak met effectieve realisatie te komen. Dit plan van aanpak vertrekt van de globale Vlaamse doelstelling en wordt verder gebiedsgericht vertaald op basis van een evenwichtige afweging van de ruimtevragen.

Initiatief 2. Effectief uitvoeren van het RSV via project gedreven processen

Project gedreven processen zijn die planningsprocessen waarbij de realisatie van een (infrastructuur)project centraal staat. Dergelijke processen worden doorgaans geïnitieerd buiten het beleidsveld ruimtelijke ordening. Vandaar dat ik voor het komende werkjaar meer onderscheid wil

maken tussen project gedreven processen waarop we als beleidsdomein sterk inzetten en deze waar we vanuit een meer terughoudende een louter faciliterende rol opnemen.

Processen met ruimtelijke ordening als integrator

Reeds in de geest van “Versnellen investeringsprojecten” en in afwachting van regelgeving hieromtrent (zie verder), stel ik voor het beleidsveld ruimtelijke ordening dan ook enkele processen prioritair, waarbij ik het overleg, de besluitvorming en de inzet van het RO-instrumentarium (RUP, stedenbouwkundige vergunning,...) reeds maximaal wil inzetten op de filosofie van “Versnellen Investeringsprojecten”. Dit impliceert onder meer het volgende:

- Werken aan een partnerschapsmodel, waarbij relevante actoren worden betrokken van bij het begin (niveau agendering);
- Aandacht besteden aan een participatief traject en transparante communicatie;
- Zorgen voor een sterkere relatie met politieke besluitvorming (tussentijdse principiële beslissingen, betrokkenheid onder de vorm van (politiek) peter/meterschap,...);
- Werken met tussentijdse politieke besluitvorming teneinde principiële keuzes te verankeren;
- Koppelen van afspraken aan deze tussentijdse principiële beslissingen rond takenverdeling voor acties op te nemen in het kader van bijvoorbeeld een flankerend programma door andere beleidsdomeinen of instanties;
- Streven naar een parallelle voorbereiding van RUP en stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, binnen de bestaande procedureregels uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Ruimtelijke ordening neemt in deze processen duidelijk een rol op als integrator. De ruimte vormt immers de integrerende factor in deze complexere en veelal gebiedsgerichte vraagstukken.

Het gaat om de volgende processen:

- de afbakening van de zeehavengebieden,
- de mobiliteitsproblematiek in de Antwerpse regio (incl. Oosterweelverbinding en gebied ten zuid-oosten van Antwerpen),
- de wegenprojecten ter realisatie van de missing links (Kempense Noord-Zuidverbinding, Limburgse Noord-Zuidverbinding, de A11 havenrandweg Zuid naar Zeebrugge, de rondweg N60 te Ronse, de wegverbinding Ieper-Veurne, de noordelijke ring rond Brussel,...),
- de militaire domeinen, waarbij ik uitvoering geef aan de regeringsbeslissing mbt de opmaak van een globaal afwegingskader teneinde de nodige bestemmingswijzigingen te initiëren,
- de overstromingsgebieden in het Demer- en Denderbekken,

Processen met ruimtelijke ordening als facilitator

Heel wat opdrachten die door mijn administratie worden opgenomen, worden vanuit andere beleidsdomeinen geïnitieerd. Ruimtelijke ordening heeft hier een faciliterende rol. Zo kan de genomen sectorale beleids optie resulteren in bijvoorbeeld het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan of het afleveren van een stedenbouwkundige vergunning.

Het is belangrijk dat die processen efficiënt gebeuren zodat de sectorale beleids opties binnen een normale tijdshorizon kunnen gerealiseerd worden. Daarom is het mijn intentie om, in samenspraak met de betrokken beleids velden, een afsprakenkader te ontwikkelen waarbij via een maximale input vanuit de initiatiefnemer op snelle en efficiënte wijze een ruimtelijk uitvoeringsplan kan opgemaakt worden en/of stedenbouwkundige vergunning kan afgeleverd worden, of kaders kunnen ontwikkeld worden voor het afleveren van stedenbouwkundige vergunningen. Het gaat dan bvb. om gewestelijke RUP's voor recreatieve ontwikkelingen, waterzuiveringsinstallaties of de uitbreiding van individuele bedrijven nadat een planologisch attest werd afgeleverd. Veelal worden deze plannen gemaakt op vraag van andere instanties. Wat vergunningen betreft gaat het bijvoorbeeld om het behandelen van aanvragen en het uitwerken van beleidskaders voor relatief kleinschalige infrastructuurwerken, huisvesting van seizoensarbeiders of vakantiewoningen.

De initiatieven voor het opzetten van een monitoringssysteem ifv de realisatie ijzeren voorraad en het opmaken van het kaderdecreet Ruimtelijke Economie zal ik in samenspraak met de minister-president, die bevoegd is voor economie, nauwgezet opvolgen.

Initiatief 3. Realisatie van het RSV op het terrein

Strategische projecten

In het najaar 2011 zal ik – op voorstel van de beoordelingscommissie - een nieuwe reeks strategische projecten subsidiëren en meteen ook een vierde algemene oproep lanceren voor de indiening van strategische projecten.

Bij de verdere opvolging van de door ons beleidsdomein gesubsidieerde strategische projecten wil ik het komende werkjaar zeker nog sterker de nadruk leggen op een geïntegreerde aanpak en een aangepaste communicatiestrategie. Hierbij zullen zowel vanuit de strategische projecten, de gebiedsgerichte planningsprocessen als het Vlaams ruimtelijk beleid ervaringen gebundeld en doorvertaald moeten worden naar een meer gerichte inzet van instrumenten en middelen in de verschillende gebieden. In navolging van de discussie- en leerdag op 6 september 2011 zal ik een publicatie voorbereiden met voorbeelden, leerpunten en ervaringen vanuit de lopende strategische (stedenbouwkundige) projecten. Ook zal de website rsv.vlaanderen.be verder worden uitgebouwd als kennisportaal rond de realisatie van het RSV.

Daarnaast heb ik bijkomende financiële middelen voorzien om in aanvulling op de algemene oproep voor strategische projecten een specifieke oproep te lanceren in functie van het tot stand komen van de ruimtelijke agenda op Vlaams niveau. Hiermee wil ik maximaal inspelen op de principes verankerd in het Witboek Interne Staatshervorming, zodat ook lokale overheden via gerichte intergemeentelijke samenwerking bijdragen kunnen leveren om de gewestelijke ruimtelijke beleidsagenda mee in te vullen. Deze specifieke oproep past in de doelstelling om het ‘impulskarakter’ van deze subsidie te versterken. In dit licht evalueer ik ook het verwervingsluik van deze subsidie. Dit initiatief kadert binnen een meer algemene heroriëntatie van het subsidiebeleid binnen het beleidsveld ruimtelijke ordening (zie verder).

Stedenbouwkundige vergunningen

Ook door het toekennen van stedenbouwkundige vergunningen draagt ruimtelijke ordening bij tot de realisatie van belangrijke projecten op het terrein. Ik geef enkele voorbeelden van belangrijke projecten in 2012. Ik voorzie onder meer vergunningen voor omvangrijke wegendossiers zoals de Oosterweelverbinding in Antwerpen en de Kempische en Limburgse Noord-zuidverbinding. Er zullen aanvragen beoordeeld worden voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen zoals het Eilandje in Gent en het bedrijventerrein voor transport, distributie en logistieke Meise-Westrode. Ik voorzie ook aanvragen voor de inrichting van overstromingsgebieden, onder meer in de vallei van de Demer (Webbekom) en Dender en voor diverse infrastructuurprojecten zoals de elektriciteitsleiding tussen Zeebrugge en Eeklo (Stevin-Project) en de aansluiting van diverse WKK-centrales. Daarnaast verwacht ik aanvragen voor de tweede spoorlijn tussen Gent en Brugge, voor Spartacus in Limburg en voor de stationsomgeving in Gent en Antwerpen (Kievitplein). Tenslotte verwacht ik ook aanvragen voor enkele grote projecten voor windturbines in de havens van Gent en Antwerpen en langs de E40 ten zuidoosten van Leuven.

Beleidslijn 2 Nieuw strategisch lange termijn ruimtelijk Beleidsplan met planhorizon 2020 en doorkijk tot 2050

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op beleidslijn 2 uit de beleidsnota Ruimtelijke Ordening 2009-2011. Er werden in beleidsnota volgende strategische doelstellingen uitgezet:

SD 2: Een voorlopig vastgesteld strategisch lange termijn ruimtelijk beleidskader

Vermits de strategische doelstellingen uit beleidslijn 3 ‘Prioritaire inhoudelijke accenten’ uit de beleidsnota 2009-2014, een duidelijke interferentie tonen met de opmaak van het Beleidsplan Ruimte, wordt er in dit hoofdstuk ook op ingegaan. Het gaat om:

SD3: Versterking van creatieve steden en vitaal platteland

SD4: Beschermen en versterken van de open ruimte, landbouw, natuur en bos

SD5: Investeringsmogelijk maken door ruimte om te ondernemen

SD6: Vlaanderen als slimme draaischijf voor vervoer en logistiek

SD7: Ruimtelijk beleid gericht op duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010-2011

Ik verwijs tevens naar de toelichting die mijn administratie op 29 juni 2011 heeft gegeven. in Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van het Vlaams Parlement.

Beleidsplan Ruimte

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 5, 6, 7, 9, 11 en 14

De Vlaamse Regering nam op 28 januari 2011 een beslissing over de organisatie en het verloop van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte, als opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Hierin werd een tijdspad uitgezet om te komen tot een Groenboek (eind 2011), een Witboek (medio 2013) en een voorlopig vastgesteld ontwerp van Beleidsplan Ruimte vóór het einde van de legislatuur. In de beslissing werd een procesarchitectuur voorgesteld die verduidelijkt hoe de andere beleidsdomeinen, beleidsniveaus en middenveldorganisaties bij de coproductie worden betrokken: met een kernteam, een stuurgroep en partnerschap. Het kernteam, samengesteld uit experts van de verschillende beleidsdomeinen, is in mei 2011 van start gegaan onder leiding van een expert-projectleider. Dit kernteam kan thematisch versterkt worden in functie van specifieke problematieken, zoals de specifieke noden van kinderen en jongeren. De stuurgroep is een eerste keer samengekomen op 1 juli 2011. In het partnerschap zijn alle middenveldorganisaties uit de verschillende beleidsdomeinen en experts inzake ruimtelijke ordening vertegenwoordigd. Het partnerschap is bijeengekomen tijdens twee partnerdialogen: op 3 december 2010 rond de ViA-doorbraak Groen Stedengewest (zie verder), en op 16 mei 2011 rond scenario's. Daarnaast zijn er toelichtingen en discussiemomenten georganiseerd met de gemeenten, de SARO, de POM's, de gewestelijke administratie RO, PROCORO's, het Vlaams Parlement, de VRP, etc. Het professionele veld is ook bevestigd via een online enquête. Verder is ook de ruime bevolking bevestigd met een reeks initiatieven: een representatieve steekproef, een folder, een website, en een burgerevent in het Vlaams Parlement op 28 mei 2011.

Het Beleidsplan Ruimte is ingebed in Vlaanderen in Actie (ViA). Hierrond heb ik verschillende acties ondernomen: tijdens de rondetafelconferentie rond de doorbraak groen stedengewest op 3 december 2010 werd getracht deze doorbraak een ruimtelijke vertaling te geven. Deze conferentie is positief geëvalueerd door de deelnemers, en vormde de blauwdruk voor de volgende partnerdialogen. De resultaten zijn verwerkt in de publicatie “Samen denken over de Vlaamse Ruimte”, die naar de deelnemers is gestuurd en via de website ruim is verspreid. Elementen uit deze publicatie zijn gebruikt als stof tot discussie op de Via Away day van de Vlaamse Regering op 25 maart 2011. Ik heb over het Beleidsplan Ruimte van gedachten gewisseld met de ViA Raad der Wijzen op 26 april 2011.

Het Beleidsplan Ruimte dient onderbouwd te worden met wetenschappelijk onderzoek. Op 29 oktober 2010 organiseerde het departement een studiedag over de studie “Evaluierend onderzoek naar de effectiviteit van de uitvoering van het ruimtelijk beleid in Vlaanderen”. De conclusies uit deze studie en de discussies tijdens de studiedag worden meegenomen in de opmaak van het Beleidsplan Ruimte.

In januari 2011 ging de studie “Onderzoek naar een instrumentarium voor strategisch en realisatiegericht ruimtelijk beleid in Vlaanderen, Voorbereidend onderzoek voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen” van start, die een antwoord moet geven op de vraag welke instrumenten aangewezen zijn om het ruimtelijk beleid op de lange termijn te concretiseren.

Daarnaast werd verder gewerkt aan de lopende ad hoc-opdracht van het Steunpunt Ruimte en Wonen over toekomstverkenningen. Deze vormde mee de input voor de partnerdialog van 16 mei 2011 over scenario's.

De ontwikkeling van lange termijn strategieën is geen exclusieve aangelegenheid van de ruimtelijk ordening. Onder andere de Vlaamse strategie duurzame ontwikkeling en haar lange termijnvisie tot 2050 is een belangrijk kader voor de ruimtelijke lange termijnvisie. Ook in andere beleidsdomeinen wordt gewerkt met toekomstverkenningen; afstemming is hier in de mate van het mogelijke verzekerd door deelname aan overlegfora zoals de planningscommissie voor het mobiliteitsplan Vlaanderen, en aan de evaluatie van de MIRA/NARA methodiek, e.d.m. Op termijn is het de bedoeling dat er een structurele opzet gebeurt van algemene krijtlijnen en een gemeenschappelijke basis die de macro-context aangeven, waarbinnen dan meer sectoraal gerichte scenario's uitgewerkt kunnen worden door de verschillende beleidsvelden. Dit zal leiden tot realistische scenario's uitgaande van de kennis van vandaag en gebaseerd op dezelfde uitgangspunten. Ik zal de Vlaams minister-president voorstellen dat de Diensten Algemeen Regeringsbeleid een trekkende rol opnemen om een coördinatieplatform voor scenariobouw uit te bouwen.

In februari 2011 werd tot slot een studie opgestart over slim ruimtegebruik. Deze studie onderzoekt hergebruik en omkeerbaar ruimtegebruik en loopt nog tot december 2011. Een studie over sturingsmodellen voor wonen is afgerond in juli 2011; de resultaten ervan zullen verwerkt worden in het Beleidsplan Ruimte in opmaak. De beleidsvertaling van die studie zal in samenwerking met de minister bevoegd voor wonen gebeuren.

Kennisopbouw via overleg

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 8, 23, 26 en 28

Het partnerschapsmodel vormt een leidraad om tot een betere samenwerking te komen met de stakeholders van het ruimtelijk ordeningsbeleid. Hiertoe is in het afgelopen jaar structureel overleg opgestart met enkele cruciale partners.

Op het internationale schaalniveau is samengewerkt met Europa en de buurregio's. Het afgelopen jaar is onder het Hongaarse EU voorzitterschap de vernieuwde Territoriale Agenda 2020 aangenomen door de Europese ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening. Ik heb ervoor gezorgd dat de Vlaamse eigenheden duidelijk in dit document naar voren komen en dat zo een goede basis is gelegd voor een ruimtelijke Europese agenda voor de komende jaren. Ook heb ik input geleverd aan het standpunt van de Vlaamse Regering over het belangrijke debat inzake de toekomst van het cohesiebeleid. In beide gevallen is aandacht voor een geïntegreerde gebiedsgerichte benadering nu een verworvenheid.

Voortbouwend op het succesvolle evenement in het kader van het Belgische EU-voorzitterschap over de globale uitdagingen waar de ruimtelijke ordening nu voor staat, is hierover een verslagboek met goede voorbeelden in voorbereiding. Voor het ESPON project over *Territorial Performance Monitoring*, is Vlaanderen de *lead partner* en mijn administratie de trekker. Zowel het verslagboek van het evenement als de resultaten van dit project zullen een waardevolle insteek leveren voor het Beleidsplan Ruimte.

Met het oog op afstemming en informatie-uitwisseling heb ik het voorbije jaar de banden met onze buurlanden en regio's aangehaald. Met Nederland zijn er op ambtelijk niveau afspraken gemaakt over een structurele grensoverschrijdende consultatie van ruimtelijke plannen, hebben we informatie uitgewisseld over de werkzaamheden aan de Nederlandse Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en vertegenwoordigt Nederland Vlaanderen in het Duitse adviescomité voor de ruimtelijke ordening. Met Frankrijk heb ik een samenwerking opgestart met het INSEE voor het maken van een grensoverschrijdende atlas en met de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen is er nu ook planafstemming in het kader van de Benelux-samenwerking.

Op 24 juni heb ik een overleg gehad met mijn Brusselse en Waalse collega's. Hierbij hebben we afgesproken dat we elkaar in de toekomst op een meer structurele basis zullen ontmoeten om dossiers met een gezamenlijk belang te bespreken en elkaar actief te betrekken bij onze in opmaak zijnde ruimtelijke beleidsplannen. Hiermee maak ik werk van de uitvoering van het regeerakkoord wat zal leiden tot een principiële akkoord rond ruimtelijke ordening tussen de drie gewesten.

Het Waals en Brussels Hoofdstedelijk gewest zijn toegevoegd aan de uit te nodigen instanties voor de partnerdialogen voor het Beleidsplan Ruimte. In mei 2011 is het Beleidsplan Ruimte besproken met de Nederlandse partners op het forum VlaNed.

Ook op gewestelijk niveau is structureel overleg opgestart met partners. Met de Vlaamse bouwmeester wordt maandelijks overlegd over de wisselwerking tussen het Beleidsplan Ruimte en zijn initiatief "ViA Ruimte". Er is structureel overleg opgestart met de VLM en het Team Stedenbeleid, om de koppeling tussen planning en uitvoering op het terrein te versterken.

Hernieuwbare energie

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 15

Er werd door mijn administratie een concept van locatiebeleid voor hernieuwbare energie ontwikkeld. Dit concept van ruimtelijk beleidskader voor hernieuwbare energie is in de loop van 2010 ter sprake gekomen in de interdepartementale windwerkgroep. Dit heeft geresulteerd in een aanbeveling door de windwerkgroep aan de minister van energie, waarin o.a. een voorstel is opgenomen over de betere afstemming van de procedures voor stedenbouwkundige en milieuvergunning. Ik heb constructief meegewerkt aan initiatieven van partners hieromtrent.

Actieprogramma voor werkjaar 2011 – 2012

Voor het volgende werkjaar wil ik werken aan een Groenboek en Witboek voor de totstandkoming van het Beleidsplan Ruimte, aan het inbedden ervan in een toekomstbestendig instrumentarium, aan een grondbeleidsplan voor Vlaanderen en aan een ruimtelijk beleidskader voor hernieuwbare energie.

Initiatief 4. Het Beleidsplan Ruimte verder vorm geven: het Groenboek lanceren en werken aan het Witboek

In de aanloop naar een ontwerp van Beleidsplan Ruimte is gekozen voor een participatief proces. Dit houdt in dat bij de opmaak van het Beleidsplan Ruimte reeds van bij aanvang een intens overleg wordt georganiseerd met andere beleidsdomeinen. Dit overleg moet er toe leiden dat ruimteclaims van andere beleidsvelden of beleidsopties uit deze beleidsvelden die een belangrijke impact hebben op het ruimtelijk beleid, zo vroeg mogelijk gedetecteerd worden om er op een kwalitatieve en via een integrale benadering op geanticipeerd kan worden. We denken hierbij aan het Mobiliteitsplan Vlaanderen, de problematiek van gezondheidsrisico's onder hoogspanningslijnen, infrastructuur voor sport, ruimte voor water, het klimaatbeleidsplan, en zo meer.

In eerste instantie zal een Groenboek worden opgemaakt. Eind november 2011 zal er een ontwerp van Groenboek voor verdere bespreking aan de stuurgroep voorgelegd worden, waarna het document door de Vlaamse Regering kan worden besproken. Het Groenboek zal een conceptvisie, voorzetten en vragen bevatten die het maatschappelijk debat in 2012 moeten aanzwengelen. In de mededeling aan de Vlaamse Regering op 15 juli 2011 (VR 2011 1507 MED.0390) werd door het kernteam een eerste inhoudelijk aanzet gegeven. Het kernteam stelt voor om in het Groenboek in eerste instantie in te gaan op de uitdagingen voor het ruimtelijk beleid, vervolgens op de visie 2020-2050 met zowel globale als thematische en gebiedsgerichte ontwikkelingsprincipes, en op de stap naar realisatie van deze visie en ontwikkelingsprincipes, en tot slot op de onderzoeksvragen voor het Witboek.

Na de goedkeuring door de Vlaamse Regering zal ik het Groenboek ruim verspreiden en er actief over communiceren. Er zal terug een ruim participatieproces op touw worden gezet om consultatie en communicatie te verzekeren. Ik zal tijdens dit proces van consultatie uiteraard ook rekening houden met de adviezen van SARO en SERV en de andere strategische adviesraden hieromtrent.

Verder wil ik ook de buitenlandse partners en de andere gewesten actief betrekken. Ook de ruimtelijke ontwikkelingen en het beleid in de buurlanden en -gewesten hebben immers een effect op de Vlaamse ruimte. Daarnaast kunnen buitenlandse voorbeelden ook inspiratie geven en oplossingen aandragen. Ik zal daarom in 2012 de buurlanden en -gewesten uitdrukkelijk betrekken bij de totstandkoming van het

Beleidsplan Ruimte en tot afspraken komen over structureel overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Wallonië en Noord-Frankrijk.

Tegen medio 2013 moet het proces resulteren in een Witboek, dat de inhoudelijke basis moet leggen voor een ontwerp Beleidsplan.

Wetenschappelijk onderzoek en studies

Daarnaast blijft de input uit wetenschappelijk onderzoek verzekerd. In de tweede helft van 2011 worden tussentijdse resultaten verwacht uit lopende studies die als input kunnen dienen voor het Groenboek: de studie instrumentarium (zie initiatief 2), de ad hoc-opdracht rond toekomstverkenningen van het Steunpunt Ruimte en Wonen, het onderzoek 'Slim ruimtegebruik door hergebruik en omkeerbaar ruimtegebruik', de afgeronde studie 'Sturingsmodellen voor het wonen'² en de ESPON-studie Territorial Performance Monitoring³.

Ook uit de thematische onderzoekspakketten van het Steunpunt Ruimte en Wonen kan input komen voor het Beleidsplan Ruimte. Recent werd een call gepubliceerd voor de oprichting van een nieuw Steunpunt Ruimte waarin zowel inhoudelijke als methodologische aspecten voorwerp van onderzoek zullen uitmaken. De eerste onderzoekslijn gaat over de positionering van Vlaanderen als polycentrisch netwerk van kleine en middelgrote steden in een mondiaal netwerk van (virtuele) stromen. De tweede lijn kan samengevat worden als de "ruimtelijke veerkracht" van Vlaanderen ten aanzien van zowel externe als interne maatschappelijke ontwikkelingen. De derde en vierde onderzoekslijn zijn methodologisch van aard en behandelen respectievelijk de inzet van toekomstverkenningen binnen een cyclisch ruimtelijk plansysteem, en de verdere uitbouw en verdieping van de monitoring van de ruimte en de evaluatie van het beleid (zie hiervoor ook initiatief 9).

Daarnaast zijn bijkomende studies opgestart die voortkomen uit de ViA rondetafel. In de verwerking van de resultaten hiervan werd vastgesteld dat er rond drie onderwerpen belangrijke manco's bestaan in de kennis: klimaat, aantrekkelijke stad, en de ruimtelijke impact van technologische ontwikkeling.

Tijdens de consultatieperiode volgend jaar zal mijn administratie ook drie conceptstudio's organiseren met het oog op visievorming en ruimtelijke conceptontwikkeling. Ook zullen in functie van te maken gebiedsgerichte en thematische beleidskeuzes gerichte studies gebeuren (bv. Strategische ruimte ABC-as, relatie ruimtelijke ordening en mobiliteit, enz.). Tenslotte blijft de input uit studies van de partners gewaarborgd.

Initiatief 5. Inbedden van het Beleidsplan Ruimte in het planningssysteem door te werken aan een vernieuwd instrumentarium

De opstart van het Beleidsplan Ruimte maakt de vraag urgent hoe de beleidsdocumenten die hieruit zullen resulteren zich (juridisch) zullen verhouden tot de bestaande instrumenten.

Sinds januari van dit jaar loopt hiervoor het "Onderzoek naar een instrumentarium voor strategisch en realisatiegericht ruimtelijk beleid in Vlaanderen, Voorbereidend onderzoek voor het Beleidsplan Ruimte". De kernvraag voor het onderzoek is welke vorm het nieuwe ruimtelijk Beleidsplan moet krijgen, wat de aard van de inhoud is, hoe het tot stand komt, wat de (juridische) draagwijdte is, hoe het cyclisch karakter kan worden ingebouwd, hoe het ingebed wordt in het integrale functioneren van het ruimtelijke ordeningsbeleid in Vlaanderen en hoe het zich verhoudt tot andere voor het ruimtelijk beleid relevante beleidsdocumenten (bv. mobiliteitsplan, milieubeleidsplan, ...).

Begin 2012 wordt het onderzoek afgerond met aanbevelingen over de actualisatie en vernieuwing van het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium.

Ik zal die aanbevelingen grondig bestuderen en indien nodig een initiatief nemen om de juridische onderbouwing van het ruimtelijk ordeningsinstrumentarium aan te passen. Belangrijk is dat het

² <http://www.ruimtelijkeordening.be/Default.aspx?tabid=14841>

³ http://www.espon.eu/main/Menu_Projects/Menu_TargetedAnalyses/TPM.html

instrumentarium het beleid in staat moet stellen om snel en maatschappelijk gedragen in te kunnen spelen op wijzigende noden.

Op het vlak van uitvoering van ruimtelijke keuzes wordt het beleid meermaals geconfronteerd met de financiële repercussies van de genomen opties. Deze repercussies zetten een rem op zowel de mogelijke beleidsopties als op de reële ontwikkeling op terrein. Ik ben van mening dat er hiervoor binnen ruimtelijke ordening, op basis van een grondige evaluatie van het financieel instrumentarium, aan een vernieuwd instrumentarium moet gewerkt worden (zie ook verder in beleidslijn 3)..

Wegen op de invulling van het territoriaal cohesiebeleid

Vlaanderen is geen eiland en dus onderhevig aan ontwikkelingen op wereldschaal met vaak een belangrijke ruimtelijke invloed. Ook antwoorden op deze ontwikkelingen moeten op een hoger schaalniveau uitgewerkt en afgestemd worden, met als gevolg dat een steeds groter deel van ons Vlaamse beleid mede wordt bepaald in de Europese Unie. Territoriale cohesie schuift een werkwijze naar voren om te garanderen dat dit Europese beleid rekening houdt met lokale eigenheden, tot stand komt in een proces van samenwerking tussen beleidsvelden en bestuursniveaus en resulteert in een geïntegreerde, gebiedsgerichte aanpak. Nu territoriale cohesie een volwaardige doelstelling is van de Europese Unie en een gedeelde bevoegdheid tussen de Unie en de lidstaten streef ik ernaar de uitgangspunten van territoriale cohesie doorgang te laten vinden in Europees en Vlaams beleid.

Na de goedkeuring van de nieuwe Territoriale Agenda 2020 door de Europese ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening en territoriale ontwikkeling heeft het Poolse EU-voorzitterschap de ambitie de prioriteiten uit de Territoriale Agenda door te vertalen naar het cohesiebeleid post-2013. Mijn uitgangspunt hierbij is het standpunt van de Vlaamse Regering over de Territoriale Agenda 2020 (VR 2009 2002 DOC.0162). Ook in andere Europese dossiers met een ruimtelijke dimensie, zoals het meerjarig financieel kader, de biodiversiteitstrategie, de toekomst van het landbouwbeleid, etc, zal ik dit standpunt kenbaar maken. Kern van dit standpunt is dat territoriale cohesie niet enkel een doel is dat nagestreefd moet worden maar vooral ook een beleidsaanpak is die kan helpen de overkoepelende doelstellingen van de EU2020 strategie te bereiken. Volgens Vlaanderen leveren de aanpak van multi level governance en een gebiedsgericht beleid een duidelijke meerwaarde op. Als territoriale prioriteiten schuift Vlaanderen hierbij klimaatverandering en verstedelijkte regio's naar voren waarbij een randvoorwaarde is dat dit niet mag leiden tot een toename van de administratieve lasten.

Daarnaast zal mijn administratie als waarnemer betrokken zijn in het ESPON project over *territorial impact assessments*. Ik verwacht dat de ervaring die hierbij opgedaan kan worden, ertoe zal leiden dat we ook in Vlaanderen stappen vooruit kunnen zetten naar een goede ex-ante evaluatie van nieuw beleid. Het ESPON project over *Territorial Performance Monitoring*, waarvoor Vlaanderen de *lead partner* is, wordt uiteraard eveneens verder gezet.

Initiatief 6. Werken aan een grond- en pandenbeleidsplan voor Vlaanderen

Mijn departement werkt momenteel aan een analyse van de grond- en pandenbewegingen en -beleid in Vlaanderen. Dit moet finaal leiden tot een eerste grond- en pandenbeleidsplan Vlaanderen, zoals bepaald in het decreet grond- en pandenbeleid.

Dat proces zal verlopen via de filosofie van het partnerschapsmodel: alle sectoren zullen bevroegd worden om input voor het beleidsmatig gedeelte aan te leveren en om het actieprogramma op te maken. Een grondige evaluatie van het financieel instrumentarium (zie ook initiatief 5) in functie van grond- en pandenbeleid wordt daaraan gekoppeld.

De verdere bevraging van de sectoradministraties zal in het najaar van 2011 gebeuren zodat begin 2012 een ontwerp tekst kan besproken worden in de gemeenschappelijke vergadering van de SARO en de Vlaamse Woonraad en de SERV en MiNa-raad van Vlaanderen. Op basis van deze adviezen kan verder overleg worden gevoerd met de betrokken administraties, om te concretiseren wie welke taken op zich zal nemen in de uitvoering van het grondbeleidsplan. Nadien, maar nog steeds in 2012 zoals voorzien in het decreet, kan dan de vaststelling van het grond- en pandenbeleidsplan Vlaanderen gebeuren na advies van SARO, Vlaamse Woonraad, SERV en MiNa-raad.

Ik voorzie dat naast een analyse van de grond- en pandenmarkt en -beleid het eerste grond- en pandenbeleidsplan een gecoördineerde inventaris zal bevatten van alle instrumenten die vandaag op

basis van verschillende regelgevingen bestaan. Tevens zullen beleidsopties geformuleerd worden om die instrumenten efficiënter te kunnen inzetten.

Initiatief 7. Locatiebeleid voor hernieuwbare energie

Mijn collega bevoegd voor energie heeft het afgelopen jaar een conceptnota voor de realisatie van windturbines opgemaakt. Ik heb de opdracht gegeven aan mijn administratie om, in samenwerking met de verschillende sectoren, een ruimtelijk kader voor meerdere vormen van hernieuwbare energie voor gemeenten, provincies en het gewest uit te werken. Dit zal worden voorgelegd aan de interdepartementale windwerkgroep. Ik zal in overleg met de collega's bevoegd voor energie en leefmilieu hieruit de nodige beleidsconclusies trekken.

Beleidslijn 3: Herdenken en een vereenvoudiging van het instrumentarium.

In de vorige twee hoofdstukken is ingegaan op de beleidslijnen 1, 2 en 3 uit de beleidsnota ruimtelijke ordening 2009-2014. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op beleidslijn 4 ‘Herdennen en een vereenvoudiging van het instrumentarium’ uit de beleidsnota. Er zal worden aangegeven wat het afgelopen beleidsjaar is gebeurd en het komende beleidsjaar wordt gepland om de betreffende strategische doelstellingen te bereiken:

SD8: Ruimtelijk ordeningsinstrumentarium voor en op ritme van de maatschappij

SD9 Effectieve handhaving met voldoende hoge handhavingsniveaus

Vermits de strategische doelstellingen uit beleidslijn 3 ‘Prioritaire inhoudelijke accenten’ uit de beleidsnota 2009-2014, ook een interferentie tonen met het instrumentarium, wordt er in dit hoofdstuk ook op ingegaan. Het gaat om

SD6: Vlaanderen als slimme draaischijf voor vervoer en logistiek

SD 7: Ruimtelijk beleid gericht op duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit

Verslag uitvoering tijdens werkjaar 2010 – 2011

Versnellen van investeringsprojecten

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 21, 24, 27, 29 en 31

Op 15 oktober 2010 heb ik, samen met collega’s Crevits en Schauvliege, de Visienota inzake Versnellen van Investeringsprojecten voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De acties uit deze Visienota zijn al voor een aanzienlijk deel geïmplementeerd.

Het projectteam Versnelling Investeringsprojecten werd eind 2010 aangesteld. De beleidsdomeinen RWO, LNE en MOW maken er deel van uit, evenals het Kenniscentrum PPS en het Team Stedenbeleid. De aansturing gebeurt door middel van de Task Force Versnelling Investeringsprojecten (leidend ambtenaren van de genoemde instanties) en het politiek stuurcomité (kabinetten van de betrokken ministers). Het beleidsdomeinoverschrijdend projectteam vormt de motor bij de implementatie van de visienota en de uitvoering van de acties. Het projectleiderschap daarvan ligt bij de administratie RWO.

De Visienota van de Vlaamse Regering bevat onder meer een aantal acties die op korte termijn investeringsprojecten kunnen versnellen via bijsturing van bestaande procedures en werkwijzen. Deze acties werden op verschillende momenten aangepakt door het Projectteam. Een aantal ervan werden nog vóór het einde van 2010 effectief uitgevoerd (zie verder). Daarna zijn twee grotere groepen van voorstellen van regelgeving en andere maatregelen gebundeld, de ene in het voorjaar van 2011, de andere kort na Pasen. Momenteel zijn nog slechts een beperkt aantal van de bijstellingen lopende – vooral omdat ze samen sporen met de routeplanner waar verder in deze brief op wordt ingegaan.

Ik kan bijvoorbeeld verwijzen naar de communicatieacties met betrekking tot projectvergaderingen en de uitbreiding van de toepassingsmogelijkheden ervan. Ik geloof dat de projectvergadering als tijdig vooroverleg ten goede komt van initiatiefnemers, maar ook van de vergunningverlenende en adviserende overheid. Daarom heb ik tijdens het afgelopen werkjaar dit instrument actief gepromoot via de het lerend netwerk voor gemeentelijke ambtenaren, via een infosessie voor Vlaamse initiatiefnemers en via de website www.ruimtelijkeordening.be. Ook heb ik het toepassingsgebied uitgebreid naar aanvragen waarvoor het advies van minstens twee verschillende instanties moet worden ingewonnen, bovenop de reeds bestaande mogelijkheden. Hierdoor kan het ook voor kleinere projecten ingezet worden.

Verder werden in de stedenbouwkundige vergunningsprocedure, via wijziging van tal van sectorale bepalingen, de meeste machtigingen en toestemmingen geïntegreerd. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening heb ik op meerdere punten laten wijzigen om tegemoet te komen aan de Visienota. Zo heb ik werk gemaakt van een logischere opbouw van de procedure inzake planologische attesten en is de toewijzing van het planologisch attest naar het gemeentelijk niveau gedelegeerd. Naast de vereiste decretale wijzigingen, ben ik ook aan het werken aan een uitvoeringsbesluit over de begeleiding van de gemeenten bij deze toewijzingsopdracht.

Tevens heb ik samen met mijn collega minister Schauvliege een traject uitgewerkt om de project-MER (deels) te laten samen sporen met de vergunningsaanvragen en is een lacune met betrekking tot afwijkingen bij milieuvergunningen weggewerkt.

Wat het besluit kleine wijzigingen van algemeen belang (die vergunbaar zijn zonder ruimtelijk uitvoeringsplan) betreft, is een evaluatie afgerond en wordt een nieuw besluit voorbereid.

Daarnaast werden, om dubbele advisering te vermijden en procedures te vereenvoudigen, de nodige regelgevende initiatieven genomen om de SARO ten volle haar rol van strategische advisering te laten vervullen en de technische advisering door de VLACORO op te heffen. De procedures voor de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werden aangepast om strategische advisering in een zo vroeg mogelijk stadium te garanderen. De meer technische aangelegenheden, zoals het inventariseren, onderzoeken en beoordelen van opmerkingen, reacties en bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek kunnen binnen de administratie zelf worden voorbereid. Ook de procedure voor aanvragen tot planologisch attest, die zijn toegewezen aan het gewest, wordt volgens dezelfde principes aangepast.

Ik heb ook de regelgeving met betrekking tot stedenbouwkundige vergunningen aangepast zodat het beroep dat door een overheidsinstantie kan worden ingesteld tegen een beslissing van een politieke overheid (gemeente – of provinciebestuur) toegewezen wordt aan de leidend ambtenaar van dat orgaan in plaats van aan een toegewezen (“gedelegeerde”) ambtenaar. Dit geeft meer garanties op een integrale afweging alvorens een beroep in te stellen.

Belangrijker is echter de uitwerking van deel 2 van de Visienota, te weten de nieuwe procesaanpak van project gedreven processen die een bestemmingswijziging behoeven, die uitgewerkt wordt onder de vorm van een “routeplanner”. Het Projectteam heeft tegen de zomer van 2011, na een intensieve participatieve consultatieronde met experts, strategische adviesraden, terugkoppeling ambtelijk en politiek, ..., een voorstel van implementatieplan uitgewerkt en voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De in het implementatieplan opgenomen acties zijn velerlei: naar de opmaak van regelgeving toe, naar kennisopbouw en communicatie, organisatorische maatregelen, ... Dit voorstel werd door de Vlaamse Regering op 22 juli 2011 aanvaard. Op dat moment heeft de regering, op initiatief, van minister Schauvliege en ikzelf, een startnota met betrekking tot de invoering van de unieke omgevingsvergunning gelanceerd. Ook hiervoor worden in het najaar verder initiatieven ter concretisering genomen.

Bij de nieuwe procesmatige aanpak van investeringsprojecten richten we ons uiteraard ook op infrastructuurprojecten. Die zouden dus ook vlotter moeten tot realisatie moeten kunnen overgaan. Op die manier geef ik ook invulling aan het initiatief uit mijn vorige beleidsbrief, dat stelt dat we meer ruimte zullen bieden voor de uitbreiding van infrastructuur. De evaluatie - en latere bijstelling - van het besluit kleine werken van algemeen belang, dat toelaat vergunningen in afwijking van de geldende bestemmingsvoorschriften toe te staan zonder dat eerst een ruimtelijk uitvoeringsplan moet worden opgemaakt, kadert in datzelfde streven.

Financieel instrumentarium

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 25

In mijn streven om het financieel instrumentarium van ruimtelijke ordening te herwerken, ben ik van start gegaan met een interne evaluatie van de planschade- en planbatenregelingen alsook van de bestaande subsidiemechanismen.

- Betreffende de procedure voor de toekenning van planschadevergoeding werd de vraag onderzocht of de bestaande gerechtelijke procedure niet kan worden vervangen door een administratieve procedure zoals voor de bestemmingswijzigingscompensatie. De conclusie luidt dat een omschakeling van gerechtelijke naar administratieve procedure voor planschade in de huidige omstandigheden niet voor de hand ligt. Niet alleen is de beoordeling van het recht op planschadevergoeding een stuk complexer dan voor een bestemmingswijzigingscompensatie, bovendien verplicht een procedurele omschakeling op budgettair gebied tot een moeilijk te verantwoorden meeruitgave. Uiteindelijk leidt de vaststelling dat een administratieve beslissing op het gebied van planschade nog steeds het voorwerp kan uitmaken van een gerechtelijke procedure tot het besluit dat ook de verhoopte tijdswinst niet te garanderen is.

- Wat betreft de planbatenregeling, die geldt voor RUP's en BPA's met voorlopige vaststelling na 01/09/2009, werden in de loop van 2011 acht gewestelijke RUP's definitief vastgesteld die effectief aanleiding geven tot planbaten. Zes RUP's zullen dit najaar nog volgen. In september zal VLABEL de eerste aanslagbiljetten versturen, voor het RUP 'Afbakening Regionaalstedelijk gebied Brugge'. Hiermee gaat de planbatenregeling een nieuwe fase in; op basis van de ervaringen met dit eerste RUP, zal de regeling geëvalueerd kunnen worden.
- Uit de analyse van de bestaande subsidiekanalen voor ruimtelijke ordening viel op dat, waar vanuit de Vlaamse overheid een groot en divers aanbod bestaat om projecten met een ruimtelijk aspect te subsidiëren, het subsidie-aanbod vanuit het beleidsveld ruimtelijke ordening slechts een (kleine) fractie is van wat er bij andere beleidsdomeinen aan financiële ondersteuningsmechanismen voor projecten met een ruimtelijke impact (vb. stedenbeleid, economie, natuur- en landinrichting,...) voorhanden is. Tot op heden is de afstemming tussen deze beleidsdomeinen over de inzet van middelen en instrumenten voor ruimtelijke projecten eerder beperkt. Tegelijkertijd bestaat er een aanvullend aanbod op de andere beleidsniveaus (vb. Europa). Het beleid inzake Territoriale Cohesie biedt op termijn een belangrijke opportuniteit en financiële basis om geïntegreerd tot ruimtelijke realisaties te komen. Ook viel op dat er momenteel sprake is van een sterke spreiding, zowel in "doelpubliek" van rechthebbenden voor de subsidies (gemeenten, verenigingen,...) als in de te subsidiëren activiteiten (opmaak structuurplannen, strategische projecten, renovatie bedrijfspanden,...). Een fundamentele evaluatie dient zich aan, vooral ten aanzien van de oorspronkelijke doelstellingen van bestaande subsidies en de huidige context (vb. subsidiëring opmaak gemeentelijke structuurplannen) en visies inzake bevoegdheidsverdelingen tussen gewest en lokaal niveau. Tot slot stel ik vast dat de enige basis voor subsidiëring van projecten van strategisch belang voor het ruimtelijk beleid op Vlaams niveau (strategische projecten in uitvoering RSV) tot op heden nog overwegend vraagvolgend is.

Interne staatshervorming en partnerschapmodel doorvoeren in Ruimtelijke Ordening

Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 26, 27

De Vlaamse Regering keurde op 8 april 2011 het witboek interne staatshervorming goed. De doorbraak 23 Ruimtelijke Ordening omvat een reeks activiteiten waarbij volgende principes voorop staan: het ruimtelijk beleid op de verschillende beleidsniveaus is complementair, vanuit vertrouwen wordt gekomen naar een maximale subsidiariteit en verantwoordelijkheid over de hele procescyclus, lokale besturen moeten verder versterkt worden, naast het investeren in monitoring en evaluatie.

Wat betreft doorbraak 30: Integratie van sectorale machtigingen in de stedenbouwkundige vergunning, werd in mei 2011 reeds de noodzakelijke regelgeving goedgekeurd. Deze doorbraak loopt parallel met een actie uit Visienota van de Vlaamse Regering "Versnellen van Investeringsprojecten"

Ook wat betreft doorbraak 31 is op voorstel van minister Schauvliege en mezelf de aangepaste regelgeving goedgekeurd. Het beroep dat, ingevolge de regelgeving met betrekking tot stedenbouwkundige vergunningen of milieuvergunning, door overheidsinstanties kan worden ingesteld tegen een beslissing van een politieke overheid (gemeente- of provinciebestuur) wordt toegewezen aan de leidende ambtenaar van dat orgaan in plaats van aan een toegewezen ("gedelegeerde") ambtenaar.

De bedoeling is dat een verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, vooraleer beroep in te stellen, steeds een integrale afweging maakt zoals ook de politieke overheid die de beslissing heeft genomen, dat heeft gedaan. Een afweging dus waarbij niet enkel de eigen sectorale belangen worden nagekeken, maar ook het belang van het beroep wordt geëvalueerd tegenover het, door het beroep, voor geruime tijd blokkeren, minstens bezwaren van de voorgenomen handelingen of werken.

Wat betreft doorbraak 34 werden eveneens de noodzakelijke regelgevende initiatieven reeds afgewerkt. De mogelijkheid tot projectvergadering werd uitgebreid. Ook deze doorbraak loopt parallel met de acties uit Visienota van de Vlaamse Regering "Versnellen van Investeringsprojecten"

Digitale bouwaanvraag

Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 30

In 2011 werden de fundamentele gelegd voor de IT-toepassing die de gebruiker in staat moet stellen om via digitale weg zijn aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of zijn melding van

werken in te dienen. Daarnaast moet de behandelende instantie het dossier tevens digitaal kunnen afhandelen. Hiervoor wordt een digitaal uitwisselingsplatform gecreëerd waardoor de aanvraag-, status- en beslissingsinformatie tussen alle betrokken instanties en de aanvrager kunnen gedeeld worden.

Inzake technische realisatie werd in 2011 de hoog-niveau functionele analyse afgerond, het uitwisselingsplatform in testomgeving geïnstalleerd en een eerste versie van het digitaal loket ontwikkeld. In de loop van 2012 zullen de functionaliteiten van dit loket en de mogelijkheden tot interactie tussen toepassingen verder uitgebreid worden zodat eind 2012 de eerste aanvragen digitaal zullen kunnen ingediend worden.

Tegelijkertijd werd in 2011 een uitgebreide procesanalyse uitgevoerd met het oog op de noodzakelijke aanpassingen aan de regelgeving zodat een regelmatig dossier correct via digitale weg kan worden ingediend en behandeld. Daarbij wordt tevens gestreefd naar verdere administratieve vereenvoudiging.

Naast de verschillende overlegplatformen met de stakeholders, werden in 2011 tevens een aantal communicatie-initiatieven opgestart waarbij de themawebsite de spil van de communicatie zal vormen voor de duur van het project.

Het project kreeg in 2011 tevens de INDIGO-publieksprijs voor meest innovatief initiatief van de Vlaamse Overheid.

Inwerkingstelling Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening **Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 32**

In het kader van de gefaseerde inwerkingstelling van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werden de besluiten over de vrijstelling van vergunning en de meldingsmogelijkheid ingevoerd. Deze traden in werking op 1 december 2010. Dit ging gepaard met een uitgebreide informatiecampaagne.

Wat betreft de invoering van het as-built attest werd het afgelopen jaar overleg gepleegd met de verschillende stakeholders. Ook de VVSG nam op 23 mei 2011 een standpunt in.

Gelet eveneens op het Vlaamse regeerakkoord, onderzoeken we of een koppeling van het EPB-attest en het as-built attest mogelijk is, enkel bij nieuwbouw. Ten einde voldoende rechtszekerheid te bieden aan potentiële kopers, wordt de huidige informatieverplichting zoals voorzien in de Vlaamse Codex opgewaarderd.

Raad voor Vergunningsbetwistingen **Beleidsbrief 2010-2011, initiatief 33**

Ik heb een aantal initiatieven genomen voor werking van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Zo zijn de aanwervingsvoorwaarden voor adviseurs versoepeld, is de aanwerving van contractuelen mogelijk gemaakt en is een significante verhoging van de werkmiddelen doorgevoerd, waardoor het personeel van de Raad inmiddels is uitgebreid met een tiental personen. Ook is inmiddels het vierde raadslid in dienst getreden. Dit alles zorgt ervoor dat de werking van de Raad op sporen komt.

De Raad en het Milieuhandavingscollege hebben op vraag van minister Schauvliege en ikzelf onderzocht wat de maximale mogelijke samenwerking is tussen beide rechtscolleges. Op dit moment resulteert dit nog in een te beperkte synergie. Vanzelfsprekend ga ik samen met mijn collega bevoegd voor leefmilieu aansturen op een betere samenwerking.

Bovendien bevestig ik mijn volledige medewerking aan het initiatief van Vlaams minister voor Binnenlands Bestuur om te komen tot één Vlaams Bestuursrechtcollege, waar de Raad voor Vergunningsbetwistingen deel van zal uitmaken.

Handhaving **Beleidsbrief 2010-2011, initiatieven 34, 35, 36, 37 en 38**

Dit werkjaar werd uitvoering gegeven aan het op 16 juli 2010 vastgestelde Handhavingsplan. Het Handhavingsplan werd uitvoerig toegelicht aan de gemeenten in de provinciale atria, uitgezonderd voor de provincie Antwerpen waar deze toelichting zal doorgaan in het najaar. Het Handhavingsplan zelf werd gepubliceerd en verspreid naar de handhavingspartners. De uitwerking van dit beleidsplan werd vertaald in een aantal concrete initiatieven.

Inzake monitoring werd in het werkjaar 2010-2011 een aanvankelijke studie uitgevoerd met het oog op het in kaart brengen van de gegevensstromen tussen de verschillende handhavingspartners alsook het warm maken van de partners om een monitoringstoel uit te bouwen. In het kader van quick-wins werd

daarna begonnen met de technische uitwerking van de koppeling van de verschillende databanken binnen het beleidsdomein RWO, inclusief de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.

Hierna werd de werkgroep risico-analyse opgestart waarbij er tussen de verschillende actoren van het Vlaamse Gewest werd gekeken naar de gegevens en indicatoren die nuttig zijn voor de uitbouw van een risico-analyse die het opsporings- en onderzoekswerk meer efficiënt moet kunnen laten verlopen. Deze werkgroep finaliseert binnenkort zijn werkzaamheden. Om een gedragen handhaving op touw te zetten is het nodig om prioriteiten te bepalen. Deze prioriteitenbepaling komt enerzijds uit het handhavingsplan maar ook uit de nog op te maken risico-analyse. Door het agentschap Inspectie RWO werden de in het handhavingsplan opgelijste gewestelijke prioriteiten verder verfijnd, waarbij er zorg voor werd gedragen dat ze tevens afgestemd bleven op de prioriteiten van het parket. Deze prioriteitenorde zal ook meegenomen worden in de gesprekken met de gemeentes.

Er werd een code goede praktijk opgemaakt. Deze code bevat praktische richtlijnen, modellen enz.. om de beleidslijnen van het handhavingsplan en de daarin uitgestippelde weg om tot een integraal herstel te komen in de handhavingspraktijk om te zetten. Deze Code werd door het agentschap Inspectie uitgewerkt. Een eerste ontwerp werd voorgesteld in de stuurgroep Handhaving. Ook de leden van de nieuw opgerichte Commissie Handhavingsbeleid werd uitgenodigd hun bijdrage te leveren. Het agentschap Inspectie past in haar handelen de beleidslijnen en de praktische richtlijnen reeds toe. De code goede praktijk zal in het werkjaar 2011-2012 verder uitdragen worden naar haar handhavingspartners.

De samenwerking tussen de verschillende handhavingspartners is van cruciaal belang om te komen tot een efficiënt en effectief handhavingsbeleid. Hiertoe werd het handhavingsplan op verschillende fora aan de lokale besturen toegelicht en werd er samengewerkt door het Departement, het agentschap Inspectie RWO en de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Tussen de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid en het agentschap Inspectie werden afspraken gemaakt inzake het rapport over de adviespraktijk van de Raad. Het eerste rapport wordt verwacht in het laatste kwartaal van 2011.

Door het agentschap Inspectie werd ook gezocht naar bijkomende efficiëntiewinsten door haar werking af te stemmen op de werking van andere verwante sectoren. Zo werden er gesprekken gevoerd met ANB en OVAM. Met ANB werd ondertussen een eerste protocol afgesloten. Ook werden verschillende gesprekken gevoerd met gemeenten om ook daar de handhaving op elkaar af te stemmen en te komen tot lokale handhavingsplannen.

Bovendien werd ook nauw samengewerkt met het beleidsveld ruimtelijke ordening om te komen tot handhaafbare typevoorschriften van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Op 1 juli 2011 werd tenslotte ook een nieuwe commissie vervolgingsbeleid boven de doopvont gehouden.

In het kader van een informatief partnerschap werd een arrestendatabank ontwikkeld waarin de rechtspraak m.b.t. de handhaving op het beleidsveld ruimtelijke ordening zal worden bijgehouden. De handhavingspartners kunnen binnen bepaalde voorwaarden die voortvloeien uit de wetgeving op de bescherming van de privé-levenssfeer toegang krijgen tot deze databank.

Door de decreetgever werden tal van aanpassingen aan de wetgeving doorgevoerd opdat er op een rechtvaardige manier kan worden omgegaan met het verleden. Zo zijn er nu verjaringsregimes en specifieke adviesvereisten inzake oude dossiers. Deze stappen moeten een correcte en billijke toepassing garanderen van de regelgeving, ook voor oude dossiers:

- a. door de hoven en rechtbanken worden er op dit ogenblik uitspraken geveld waarbij er rekening wordt gehouden met artikel 6.1.1 vierde lid: “De strafsanctie voor het instandhouden van inbreuken, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7°, geldt niet voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden. Voor de strafbare instandhouding is uitsluitend vereist dat de wederrechtelijke handelingen op het ogenblik van de instandhouding gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied.”

Hierdoor worden tal van overtredingen niet verder vervolgd of geseponeerd, volgen er vrijspaken of wordt er geen herstelmaatregel meer opgelegd. Bovendien speelt dit aspect ook mee in de afweging of er een herstellvordering aan de Hoge raad voor het Handhavingsbeleid moet worden voorgelegd of niet.

- b. Bij de vaststelling van nieuwe inbreuken wordt er ook rekening gehouden met de bepalingen in artikel 6.1.1, 4de lid. Door de gewestelijke Inspectie maar ook door de andere verbalisanten wordt er op dit ogenblik gekeken naar het verjaringsaspect bij het verbaliseren van inbreuken. De nadruk van de handhaving werd meer en meer verlegd naar het pro-actieve optreden en het staken van de werken/handelingen op het ogenblik dat deze nog aan de gang zijn.

‘Verjaard’ staat echter niet gelijk met ‘vergund’. De ‘verjaarde’ constructies zijn wel beschermd tegen herstellvorderingen van overheden, maar niet tegen soortgelijke vorderingen van particulieren. Bovendien is het niet evident om een stedenbouwkundige vergunning te bekomen voor het uitvoeren van werken aan onvergunde, verjaarde gebouwen. Om hieraan te verhelpen, voorziet het decreet dat constructies, die integraal zijn opgetrokken voor de eerste inwerkingtreding van het gewestplan, onder bepaalde voorwaarden als vergund moeten worden beschouwd. De figuur van het ‘vermoeden van vergunning’ blijkt evenwel niet de verhoopte rechtszekerheid op te leveren, in de mate waarin zij refereert naar een feitelijke toestand uit het verleden en niet leidt tot vergunde bouwplannen. Er blijft dan ook een verschil bestaan tussen vergunde gebouwen enerzijds en vermoed vergunde gebouwen anderzijds, waarbij enkel voor de eerste categorie een volstrekte rechtszekerheid bestaat. Om deze reden wordt conform het handhavingsplan een interne studie uitgevoerd, die moet leiden tot het wegwerken van de verschillen tussen beide categorieën.

Actieprogramma voor werkjaar 2011 - 2012

Voor het volgende werkjaar voorzie ik de onderstaande acties.

Initiatief 8. uitwerking en de implementatie van de procesmatige aanpak uit de Visienota “Versnellen van investeringsprojecten” van de Vlaamse Regering.

In opdracht van het Politiek stuurcomité, onder voorzitterschap van de minister-president, heeft het beleidsdomeinoverschrijdende Projectteam op 22 juli 2011 een voorstel van implementatieplan voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Dit plan zal tijdens het komende jaar verder uitgewerkt worden door het projectteam. Het gaat om diverse acties: naar de opmaak van regelgeving toe, naar kennisopbouw en communicatie, organisatorische maatregelen, ...

De nieuwe procesaanpak wordt uitvoerig geïllustreerd in de Routeplanner waarin de zogenaamde “drietrapsraket” nader wordt omschreven. Het nieuwe proces geeft aan hoe men stapsgewijze komt van probleemstelling en doelstellingen, over belanghebbendeninbreng en participatie, alternatievenafweging en trechtersen, naar concretisering van de oplossing en uitvoering.

De Routeplanner is opgebouwd als een geheel van bouwstenen, een methodiek om de zaken op een efficiënte wijze aan te pakken. Bepaalde modules, de methodiek, de filosofie, de aanpak, ... van de procesomschrijving zijn deels en/of al dan niet aangepast bruikbaar voor minder complexe projecten en voor andere dan Vlaamse projecten (lokale en private). Afstemming gebeurt met het draaiboek complexe projecten in het kader van stadsontwikkeling.

Communicatie en participatie dienen centraal te staan in de nieuwe aanpak. Van essentieel belang is daarenboven de keuze voor een volledig transparante aanpak. Dit betekent dat alle gemaakte keuzes op voldoende wijze gemotiveerd en geargumenteed worden.

Inzake regelgeving zal in het najaar van 2011 een eerste concept uitgewerkt worden van het kaderdecreet dat de nieuwe procesaanpak van projectgedreven processen die een bestemmingswijziging behoeven omvat. Het kaderdecreet werkt overkoepelend ten aanzien van de desbetreffende sectorwetgeving. De krachtlijnen van het kaderdecreet zijn opgenomen in de op 22 juli 2011 aan de Vlaamse Regering voorgelegde rapporteringsnota. De betrokken ministers willen in dat kaderdecreet slechts die zaken vastleggen die noodzakelijk zijn voor het nieuwe proces, de verschillende fases en klikmomenten, noodwendigheden vanuit bijvoorbeeld Europese regelgeving en inzake openbaarheid, hoe beslissingen wel of niet kunnen worden betwist, enz. Veel zaken leggen we uitdrukkelijk niet vast omdat ze tot de procesmatige aanpak behoren. Die leggen we verder uit in de Routeplanner die we, makkelijk consulteerbaar, ter beschikking stellen op onder meer een website.

Parallel met het kaderdecreet werk ik samen met mijn collega bevoegd voor leefmilieu, een regeling uit in functie van de zogenaamde “unieke omgevingsvergunning”. De omgevingsvergunning integreert de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning. Daarvoor heeft de Vlaamse Regering op

22 juli 2011 een startnota goedgekeurd. Overeenkomstig de goedgekeurde startnota is het College van Burgemeester en Schepenen de principieel bevoegde vergunningverlenende overheid voor de omgevingsvergunning. Met andere woorden het College is steeds bevoegd in eerste aanleg, tenzij voor die inrichtingen waarvoor andere bestuursniveaus, namelijk deputatie en Vlaamse Regering, expliciet zijn aangewezen als vergunningverlenende overheid in eerste aanleg. Een omgevingsvergunningscommissie (op provinciaal of gewestelijk niveau) welke de verschillende adviesinstanties samen brengt, formuleert een geïntegreerd advies. De conceptnota die een en ander implementeert wordt voorbereid door de administraties LNE en RWO. Qua inhoud en timing stemmen we maximaal af met de uitwerking van de “drietrapsraket”, alsook met de resultaten van het onderzoek van de administratie LNE over de permanente milieuvergunning.

De goedkeuring van de totaliteit van regelgevende initiatieven (regeling rond de nieuwe procesaanpak én rond de “omgevingsvergunning”) dient alleszins gekoppeld te worden.

Inzake kennisopbouw, communicatie en werken aan participatie met betrekking tot de nieuwe procesaanpak, heeft het Projectteam een plan van aanpak uitgewerkt. Dat plan van aanpak omvat diverse initiatieven waaronder onder meer een brede communicatie- en bekendmakingscampagne over de routeplanner, een koepelwebsite, de ontwikkeling van methodieken voor diverse stappen van de routeplanner, de uitbouw van een beleidsdomeinoverschrijdend specialistennetwerk, opleidingsinitiatieven en stimulansen voor kennisopbouw en de ontwikkeling van een kennisplatform,...

Inzake de voor het nieuwe proces noodzakelijke cultuurbijstelling binnen de Vlaamse Overheid waak ik, samen met mijn collega Joke Schauvliege, er over, dat de leidende ambtenaren van de desbetreffende administraties ervoor zorgen dat de noodzakelijke attitudewijzigingen doorgang vinden.

Bovendien zorgen we er voor dat binnen de overheidsorganisatie passende maatregelen worden genomen om te garanderen dat processen en projecten die niet verlopen volgens de Routeplanner, ook kunnen profiteren van de voordelen die de daarin voorziene procesmatige aanpak biedt. Zo is het duidelijk dat geïntegreerde onderzoeken, bij mekaar brengen van betrokkenen, streven naar gedragen oplossingen, werken aan integratie van procedures, ... evenzeer kunnen toegepast worden op andere projecten dan complexe investeringsprojecten. Werken met projectvergaderingen en streven naar een unieke vergunning zijn daar voorbeelden van. We zetten verder in op die weg om maximaal te voordelen te integreren in alle soorten van projecten.

We zorgen voor aanspreekpunten en begeleidingsmanagers in de Vlaamse overheidsadministratie die de lokale overheden kunnen wegwijs maken en begeleiden in functie van advisering vanuit Vlaanderen en het gebeurlijk mee stappen in processen/projecten. Ten aanzien van private initiatiefnemers blijft de lokale overheid het eerste aanspreekpunt, maar we begeleiden haar (zo nodig) maximaal daarin. We maken via de hedendaagse communicatiekanalen duidelijk wie voor welke zaken het aanspreekpunt is.

Ik maak tegelijk verder werk van de eerder beloofde zaken in het kader van de zogenaamde “Quick Wins”. Het uitvoeringsbesluit dat de nieuwe regeling met betrekking tot de planologische attesten verder uitklaart, zal in het najaar van 2011 klaar zijn. Ook een eerste voorstel van het besluit rond werken van algemeen belang die zonder planningsinitiatief kunnen worden vergund, zal in het najaar worden voorgelegd.

Initiatief 9. Structurele inbedding van monitoring en beleidsevaluatie in het ruimtelijke ordeningsbeleid

De Vlaamse ruimtelijke ordening staat voor een grote uitdaging. Vanuit mijn streven naar een meer strategisch en selectief Vlaamse ruimtelijk ordeningsbeleid, dat ook is opgenomen in het Witboek Interne staats Hervorming, wil ik vanaf 2012 structureel investeren op de aspecten beleidsmonitoring en beleidsevaluatie. Beleidsmonitoring en beleidsevaluatie moeten maximaal en permanent een plaats krijgen binnen de beleidscyclus.

Beleidsmonitoring

Ik zal, vanuit een doordacht concept, de monitoring operationaliseren rond drie grote pijlers: ten eerste het monitoren aan de hand van structureel databeheer, ten tweede via wetenschappelijk onderzoek en ten derde via een vernieuwd relatiebeheer met zowel lokale besturen als overige belanghebbenden.

- Op Vlaams niveau beschik ik vandaag over te weinig cijfers om het ruimtelijk beleid op de drie niveaus goed in beeld te kunnen brengen. Daarom investeer ik in het cijfermatig vatten van de drie hoofdprocessen (planning, vergunnen en handhaven) van de ruimtelijke ordening. Door de betrokkenheid van de verschillende besturen zullen er afspraken gemaakt worden over hoe relevante informatie kan worden aangeleverd door gemeenten en provincies. Vanzelfsprekend worden hier een win-win nagestreefd op zowel gemeentelijk als provinciaal niveau vanuit generieke digitale processen waarbij de toegang tot informatie van de partners een gezamenlijke toegevoegde waarde moet creëren.

In deze opdracht kan vertrokken worden van reeds bestaande systemen of systemen in ontwikkeling (bijv. register i.v.m. opvolging ontvoogding gemeenten, ruimteboekhouding RSV, atlas WUG, digitaal uitwisselplatform voor ruimtelijke plannen, de ruimtemonitor van het Steunpunt Ruimte en Wonen, enz.).

- Binnen het luik van wetenschappelijk onderzoek wordt, zoals ook in andere landen gebeurt, verder geïnvesteerd in onderzoek naar de maatschappelijke tendensen met impact op het ruimtelijke beleid (bv. globalisering, kenniseconomie, demografische ontwikkelingen, energietransitie, klimaatverandering, toekomstverkenning, enz.).

Dit vergt een structureel op mekaar afstemmen van onderzoeken die al binnen bestaande processen worden opgezet (Beleidsplan Ruimte, Steunpunt Ruimte dat van af 2012 zal operationeel zijn in opvolging van het huidige steunpunt, andere onderzoeken). Mijn administratie beschikt over een dynamisch voortschrijdende onderzoeksagenda met een daaraan gekoppeld meerjarenprogramma, en zal dat bestendigen. Tevens zal mijn administratie die onderzoeken goed opvolgen en sturen met het oog op beleidsvertaling.

- Ten slotte investeer ik in nieuwe vormen van ‘monitoring’ van het beleid van de lokale besturen. Door de verdere ontvoogding en implementatie van de subsidiariteit komt Vlaanderen steeds minder tussen in besluitvorming in individuele dossiers. Om de kwaliteit van de besluitvorming te bewaken, maar ook om botom up input te krijgen van lokale besturen (en andere relevante partners) wil ik sterk inzetten op relatiebeheer ten opzichte van lokale besturen en andere partners uitgaand van vertrouwen. Ik denk hier aan de formule van visitaties. De structurele inbedding van overleg met belanghebbenden zorgt ervoor dat het ruimtelijke beleid de noodzakelijke voeling met het maatschappelijke middenveld, andere bestuursniveaus en –domeinen behoudt.

Beleidsvaluatie

Beleidsvaluatie heeft tot doel om het gevoerde beleid te evalueren en na te gaan of de geformuleerde beleidskaders consistent en accuraat zijn dan wel bijsturing vereisen. Beleidsvaluatie is een kerntaak voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen die kwaliteitsbewaking, bijstelling en vernieuwing van beleidskaders voor ogen heeft. Uiteraard impliceert dit doelstellingen die kunnen geëvalueerd worden zijn.

Deze beleidsvaluatie gaat zowel over beleidsvoering in het licht van hoogschalige inhoudelijke doelstellingen zoals bv. geformuleerd in het RSV en het Beleidsplan Ruimte, als over strategisch beleidskeuzes bv. in het licht van een complementaire ruimtelijke ordening met taken op de drie bestuurlijke niveaus en over de werking van de ruimtelijke ordeningsinstrumenten.

Als het gaat over hoogschalige inhoudelijke doelstellingen blijkt bijvoorbeeld uit een evaluatie van het RSV in 2011 dat de doelstellingen heel talrijk waren en de middelen niet in verhouding waren om die veelheid aan doelstellingen te kunnen realiseren. Dit leidt er bv toe dat ik het Beleidsplan Ruimte veel selectiever zal aanpakken.

Als het gaat over instrumenten wil ik bv. structureel nagaan wat de rechtspraak is omtrent planning en vergunningen en welke aanbevelingen er naar aanpassingen of toepassing van bestaand instrumentarium en processen kunnen gedaan worden. Ik ga ook na of complexe projecten, zoals

afbakingsprocessen, niet kunnen “gedecomplexeerd” worden door te werken met strategische documenten die vervolgens in eenvoudigere RUP’s worden vertaald (op het aangewezen bestuurlijke niveau).

In de context van strategische keuzes ten aanzien van de opdrachten van de drie bestuurlijke niveaus wil ik uit de in vorige sectie aangekondigd vernieuwd relatiebeheer ook lessen trekken voor de volledige ontvoogding tegen 2015 en over de subsidiariteit.

Initiatief 10. Beter toepassen van subsidiariteit

In 2011-2012 zal ik werk maken van de doorbraken uit het Witboek interne staatshervorming die onder mijn verantwoordelijkheid vallen en waarvoor ik dan ook als trekker zal optreden. Het is mijn doelstelling om een reële complementaire ruimtelijke ordening te ontwikkelen met afgelynde taken op de drie bestuurlijke niveaus. Tevens wil ik de lokale overheden meer autonomie geven en gelijktijdig verder responsabilisering. Verdere decentralisatie van beleid vraagt evenwel een versterking van de slagkracht van de lokale overheden. Daartoe zal ik meerdere sporen volgen.

Complementaire planning op 3 planningsniveaus

Ik werk naar een reële complementaire planning op de 3 planningsniveaus als uitgangspunt. Dit betekent dat ieder niveau zich focust op (plan)taken die daar thuishoren. Als Vlaams minister van ruimtelijke ordening focus ik op strategische prioriteiten voor ruimtelijke transformaties op Vlaams niveau, waarbij de provincie hetzelfde doet op provinciaal niveau.

Afbakingsprocessen, gebiedsgerichte en thematische planning wil ik dus zoveel mogelijk bottom-up aanpakken. Ik doe dit door dit uitgangspunt mee te nemen in de opmaak van het Beleidsplan Ruimte en binnen het 2de luik van het project ‘versnellen investeringsprojecten’, met name de aanbod gedreven processen, waarmee ik na de zomer van 2011 wil starten. In deze context zal ik tevens een regeling uitwerken waardoor onderbouwde lokale plannen kunnen afwijken van hogere plannen.

Meer verantwoordelijkheden voor de lokale overheid

Ik wil lokale overheden meer verantwoordelijkheid geven door de bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening te verfijnen en de mogelijkheden voor planologische delegatie te verruimen. In functie van het verruimen van de planologische delegatie, evalueer ik nog in 2011 de regeling terzake uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Dit kan resulteren in een verruiming van de planologische delegatiemogelijkheid, het verduidelijken van de taakverdeling tussen de drie planningsniveaus of een combinatie van beiden. De focus ligt op het integreren van planningstaken om tot een meer gebiedsgerichte en een ruimer gedragen benadering te komen. Ook dit doe ik nog in 2011. Uiteraard maak ik op middellange termijn ook werk van de afstemming hiervan op het Beleidsplan Ruimte. In dit verband verwacht ik ook uit de resultaten van de studie ‘onderzoek naar een instrumentarium voor strategisch en realisatiegericht ruimtelijk beleid in Vlaanderen’ input te kunnen halen (zie initiatief 2).

Zoals reeds vermeld in het verslag van het werkjaar 2010-2011, heb ik de toewijzing van het planologisch attest reeds gedelegeerd naar de gemeente, hetgeen betekent dat de gemeenten nu de loketfunctie voor planologische attesten opnemen. Ik wil echter de gemeenten begeleiden bij deze nieuwe taak. Concreet voorzie ik in het najaar van 2011 de goedkeuring van een uitvoeringsbesluit over de begeleiding van de gemeenten bij hun toewijzingsopdracht.

De lokale overheden krijgen ook op vlak van de individuele dossierbehandeling van vergunningsaanvragen stap voor stap meer bevoegdheden toegewezen. Naast een verschuiving in verplichte vergunningsaanvragen die werd doorgevoerd (vrijstellingen en meldingen) gaat een groter aandeel van vergunningendossiers naar de bevoegdheid bij de lokale overheid. Het instrument van de melding zal in de loop van het volgende werkjaar geëvalueerd worden. Het Vlaams niveau neemt systematisch een faciliterende en ondersteunende rol op in deze waarbij de lokale overheid meer haar verantwoordelijkheid in de ruimtelijke ordening opneemt. Hier wil ik ook verder op inzetten. Verder streef ik er naar om zo snel mogelijk de bindende adviezen af te schaffen. Daarnaast wordt een uitbreiding van de lijst van werken van algemeen belang of van publiekrechtelijke personen die de gemeente zelf kan vergunnen onderzocht dit naar aanleiding van een evaluatie van het bestaande uitvoeringsbesluit.

Bevoogding/ontvoogding

In het kader van een verregaande subsidiariteit en uitgaande van het principe van gelijkwaardigheid, wil ik dat de gemeentes klaar zijn om een sterk lokaal ruimtelijk ordeningsbeleid te voeren en hun verantwoordelijkheid op te nemen. Ik wil het tweesporenbeleid tussen de ontvoogde en niet-ontvoogde gemeentes verlaten. Het is mijn intentie dat tegen 2015 alle gemeentes ontvoogd zijn. Concreet werk ik in het najaar van 2011 aan een aanbevelingnota met concrete acties voor het faciliteren en stimuleren van enerzijds niet-ontvoogde gemeentes voor het behalen van de voorwaarden en het ontvoogden. Ik denk hierbij aan een aanpassing van de aanstellingsvoorwaarden van de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar, het aanpassen van de subsidieregeling, automatische ontvoogding wanneer aan de voorwaarden is voldaan, het aanbieden van ondersteunende diensten en leernetwerken, het stimuleren van samenwerkingsverbanden en het geven van een grotere autonomie aan ontvoogde gemeentes.

Intergemeentelijke samenwerking

Het responsabiliseren van de lokale overheden en het verhogen van hun autonomie vergt voldoende slagkracht van deze overheden. Het aanmoedigen van intergemeentelijke samenwerkingen kan enerzijds deze slagkracht ondersteunen, anderzijds kunnen deze verbanden ingezet worden om de kwaliteit van ruimtelijke thema's te stimuleren of om taken en thema's aan te pakken die het lokale beleid overstijgen. Dit kan zowel voor vergunningstaken, planningsinitiatieven als voor handhaving. Vanzelfsprekend blijft de politieke eindverantwoordelijkheid bij de betrokken gemeentebesturen.

Dit gebeurt binnen de context van implementatie van het Witboek interne staatshervorming. Hierin wordt gesteld dat voor bovenlokale niet-Vlaamse gebiedsgerichte planprocessen hetzij gemeenten samen een bovenlokaal beleidskader of plan kunnen ontwikkelen, hetzij de provincie in overleg met de gemeenten een dergelijk kader of plan kunnen ontwikkelen. Op vraag van de gemeenten kunnen de provincies ook een regisseursrol vervullen. Voor de bovenlokale planprocessen die intergemeentelijk worden aangepakt worden de beleidskaders of plannen op lokaal niveau overgenomen en gevalideerd, waar nodig en zinvol op bovenlokaal niveau.

Ik wil gradueel werken naar een (financiële) ondersteuning van intergemeentelijke samenwerking in drie fasen:

- in eerste instantie laat ik een onderzoek voeren naar de reeds bestaande en mogelijks nieuwe formules van intergemeentelijke samenwerking op vlak van ruimtelijke ordening. Ik zal daarbij focussen op organisatorische, financiële, thematische en gebiedsgerichte aspecten.
- aansluitend wil ik via de gerichte subsidiëring van enkele pilootprojecten, test-cases doorlopen om te toetsen met welke vormen van ondersteuning intergemeentelijke samenwerking het meest gebaat is.
- tegelijkertijd zal ik ook werken aan de nodige regelgevende basis om structurele ondersteuning van intergemeentelijke samenwerking, waarbij regie en coördinatie centraal staan, in te bouwen (bijvoorbeeld aan de hand van subsidies).

Op die manier kunnen regio's ondersteund worden die (vrijwillig) strategische en ruimtelijke participaties aangaan en hiermee bijdragen aan belangrijke kwalitatieve ontwikkelingen op vlak van ruimtelijke ordening.

Ik zal ook de doorbraak over de regioscreening – methodologie en resultaten – van nabij opvolgen. De resultaten die voortvloeien uit dergelijke regiowerking kunnen immers ook voor ruimtelijke ordening belangrijke consequenties hebben en nuttig zijn voor implementatie bij ruimtelijke projecten en processen.

Lokale handhaving

Door het agentschap Inspectie RWO zal ook in het werkjaar 2011-2012 bijkomend ingezet worden op de totstandkoming van lokale handhavingsplannen. In het Vlaamse handhavingsplan ruimtelijke ordening is er een duidelijke taakverdeling voorzien tussen het Vlaams Gewest en de gemeenten. Om de gemeenten te ondersteunen zal het agentschap samen met deze lokale besturen prioriteiten afbakenen en een concrete werking op het terrein afspreken. Deze afspraken zullen gemaakt worden

met ofwel de lokale besturen ofwel de politiezones. De lokale prioriteiten zullen afgetoetst worden met de parketten om ervoor te zorgen dat het curatieve traject ook voldoende effect heeft.

Initiatief 11. Zorgen voor een efficiënter financieel instrumentarium

Het ruimtelijk beleid zal aan efficiëntie winnen door een vernieuwd instrumentarium met onder meer grotere aandacht voor financiële instrumenten.

Planbaten

Met het versturen van de eerste aanslagbiljetten voor het gewestelijk RUP ‘Afbakening Regionaalstedelijk gebied Brugge’ is de planbatenregeling een nieuwe fase ingegaan. Hoe verder zal omgegaan worden met deze regeling, zal voor een deel afhangen van de ervaringen met dit eerste RUP.

Het systeem van inning van planbaten, zoals nu voorzien bij decreet roept alleszins een aantal bedenkingen op. Een uitgebreide evaluatie waarin wordt ingegaan op uitdagingen die zich stellen bij de regelingen rond planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschade is in opmaak in samenwerking met VLABEL en zal in de herfst worden afgerond. Naast een aantal organisatorische moeilijkheden die zich voordoen, wordt in de evaluatie ook ingegaan op een aantal juridische problemen. Dit document zal, na overleg o.a. met de betrokken sectoren (bv landbouw), moeten leiden tot noodzakelijke wijzigingen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening met het objectief op een vlottere afhandeling van planbaten- en planschadedossiers.

Heroriëntering subsidiemechanismen RO

Ik zal op korte en middellange termijn werken aan een gefaseerde heroriëntering van de subsidiemechanismen vanuit ruimtelijke ordening. Het uitgangspunt moet daarbij zijn dat subsidies verleend door het beleidsveld ruimtelijke ordening in de toekomst meer moeten gezien worden als impuls voor innovatie en ontwikkeling van nieuw beleid. Ook de subsidiëring van lokale besturen zal sterker moeten inpikken op dit uitgangspunt.

- Voor de korte termijn hebben we nood aan een sterkere koppeling van onze eigen financiële middelen aan een duidelijk omlijnende ruimtelijke agenda op gewestelijk niveau. Deze ruimtelijke agenda moet bepalend zijn op niveau van gebiedsgerichte werkingen, maar ook gericht zijn op ons streven naar sterkere lokale besturen, zoals vooropgesteld in het Witboek Interne Staatshervorming.
- Op middellange termijn wil ik komen tot een structurele samenwerking gericht op realisatie van het ruimtelijk beleid en dit met de belangrijkste overheidspartners die ook beschikken over financiële middelen en subsidiekanalen. De afstemming en bundeling van subsidies binnen de Vlaamse overheid en op Europees niveau (in het kader van territoriaal cohesiebeleid) is daarbij de doelstelling.

Voor de lange termijn zal ik de focus opentrekken naar diverse financieringsmechanismen en – instrumenten (bestaande en nieuw te ontwikkelen gekoppeld aan het Grond- en pandenbeleidsplan Vlaanderen).

Initiatief 12. Raad voor Vergunningsbetwistingen

Het Vlaams Bestuursrechtcollege wordt door mijn collega bevoegd voor bestuurszaken verder uitgewerkt. Ik verleen hieraan mijn volledige medewerking. In afwachting hiervan functioneert de Raad voor vergunningsbetwistingen als een autonoom orgaan die zelf instaat voor de organisatie van de eigen werking.

Vanzelfsprekend zal ik in samenspraak met de raad de organisatiestructuur van de Raad voor vergunningsbetwistingen verder optimaliseren. Het decretale kader zal worden geëvalueerd en afgeslankt, een procedurereglement zal worden opgemaakt in functie van een vlotte doorstroming van dossiers.

Bijzondere aandacht zal hierbij gaan naar de mogelijkheid om zogenaamde ‘hakbijlprocedures’ in te voeren, die een snelle doorstroming van dossiers mogelijk maken. Dergelijke versnelde procedures kunnen bijvoorbeeld gehanteerd worden bij kennelijk onontvankelijke verzoekschriften (cfr. Raad van State)

Daarnaast zal ik onderzoeken op welke wijze voldoende ondersteuning geboden kan worden aan de raadsleden, zodat optimale output bekomen wordt.

Tenslotte zal een decreetale basis gelegd worden voor de samenwerking tussen de het Milieuhandavingscollege en de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Mijn collega Schauvliege zal hiervoor nog dit jaar een initiatief nemen.

Initiatief 13. Evaluatie van de toegankelijkheidsverordening

Om de doeltreffendheid van de Toegankelijkheidsverordening na te gaan is er in 2012 een evaluatie gepland door de minister van Gelijke Kansen, in nauwe samenwerking met mijn administratie. Via een bevraging naar de ervaringen van de belangrijkste stakeholders wordt de praktische toepassing van deze verordening nagaan. De uitgangspunten bij deze evaluatie zijn enerzijds het streven naar integrale toegankelijkheid en anderzijds het streven naar een effectieve en efficiënte regelgeving. De resultaten van deze evaluatie zullen dienen als basis om het beleid inzake integrale toegankelijkheid verder op punt stellen.

Initiatief 14. Monitoring van het handhavingsbeleid

In 2011 heeft het departement RWO een studie afgerond 'Informatiestromen Handhaving Ruimtelijke Ordening'. Op basis van de studie bereidt een werkgroep waarin het departement RO, het Agentschap Inspectie en de Hoge Raad voor het Herstelbeleid vertegenwoordigd zijn, de bouw van de monitor voor.

In 2011 wordt, conform het handhavingsplan, een risico-analyse uitgevoerd. Ondertussen wordt gewerkt aan de integratie van databanken. In een volgende fase volgt de eigenlijke bouw van het instrument.

Tegen het einde van 2012 moet de handhavingsmonitor ontwikkeld zijn.

Initiatief 15: Uitbouwen partnerschap binnen handhaving

De nieuwe Commissie Vervolgingsbeleid RWO zal vanaf werkjaar 2011-2012 mede het gezicht van de handhaving ruimtelijke ordening in Vlaanderen bepalen. Het is de bedoeling om met alle partners (VVSG, steden en gemeenten, Departement, Agentschap Ruimte, Agentschap Wonen, het Vioe, de parketten en het parket-generaal, het Agentschap Inspectie RWO en de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid) te komen tot een gedragen handhaving voor de materies ruimtelijke ordening, wonen en onroerend erfgoed. Deze commissie zal geen individuele dossiers behandelen, maar wel op hoog niveau afspraken proberen te maken om de handhaving verder te stroomlijnen door een betere afstemming van prioriteiten, de samenwerking bevorderen tussen de lokale besturen, het agentschap en de parketten en daar waar mogelijk efficiëntiewinsten te boeken. Bij alle partners van deze Commissie is een grote bereidheid gevonden om in partnerschap, wederzijds respect en vertrouwen samen te werken aan een geloofwaardig handhavingsbeleid.

De te nemen stappen zijn:

- uitbouw van de commissie vervolgingsbeleid,
- afbakening van de bevoegdheden,
- afstemming van prioriteiten, verbeteren van de onderlinge samenwerking.

Bovendien is het van belang om bijkomende afstemming en samenwerking te organiseren met actoren in andere beleidsvelden (natuur, milieu, bodem, ...). De uitwerking hiervan kan vertaald worden in nieuwe protocollen tussen deze instanties en het Vlaamse Gewest.

Initiatief 16. Een krachtdadige en gedifferentieerde handhaving

Met de goedkeuring van het handhavingsplan Ruimtelijke Ordening koos de Vlaamse Regering uitdrukkelijk voor een krachtdadig handhavingsbeleid met een gedifferentieerd instrumentarium. Concreet houdt dit in dat een handhavingstraject wordt aangehouden dat bestaat uit een preventieve, een rechtsherstellende en een curatieve fase.

Wat de preventieve fase betreft, zal dit werkjaar worden ingezet op enerzijds het as-builtattest. Er zal worden onderzocht hoe er bij de invoering van een as-builtattest een maximale integratie kan gebeuren tussen het as-builtattest en het EPC nieuwbouw. Anderzijds willen we bij de verkoop van bestaande gebouwen de potentiële kopers meer rechtszekerheid bieden. We onderzoeken op welke wijze dit kan worden bereikt. Het onderzoek naar rechtszekerheid na vernietigde vergunningen en het onderzoek naar het vermoeden van vergunning kaderen ook hierin. De resultaten van dit onderzoek worden verwacht in het voorjaar van 2012.

Een code goede praktijk is in opmaak door het agentschap Inspectie RWO. Deze zal dit werkjaar gecommuniceerd worden naar de verschillende handhavingspartners. De bedoeling is te komen tot een eenvormige handhaving van stedenbouwinbreuken in Vlaanderen. De code is een basisdocument dat het curatieve handhavingstraject, zoals voorzien in het Handhavingsplan, uitstippelt. De code verwijst dan ook naar verschillende andere stukken die nog zullen volgen om de partners gedegen voor te lichten en op te leiden zoals een handleiding processen-verbaal, herstellvordering, ambtshalve uitvoering... Handhaving is een complexe materie en komt dan ook toe aan gespecialiseerde organen en personen.

Initiatief 17. Ontwikkelen van administratieve handhaving

Ter uitvoering van het handhavingsplan werd een opdracht uitgeschreven om de mogelijkheden van administratieve handhaving op het vlak van ruimtelijke ordening te onderzoeken.

De opdracht werd in september 2011 gegund. De resultaten van deze studie worden verwacht tegen medio 2012 en zullen zo spoedig mogelijk in beleidsvoorstellen worden omgezet. Aangezien milieuvergunningen vandaag reeds een administratieve handhaving kennen (naast een gerechtelijk spoor) vormt de creatie van de unieke omgevingsvergunning daartoe een bijkomende aanleiding.

Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport ,

Philippe MUYTERS

Bijlage 1: Moties en Resoluties 2010-2011

Motie van aanbeveling van de dames Katrien Schryvers, Else De Wachter, Vera Celis en Vera Jans, de heer John Crombez en de dames Danielle Godderis-T'Jonck en Tinne Rombouts op de maatschappelijke beleidsnota Jeugdzorg

Stuk 1190 (2010-2011) - Nr. 5

Aangenomen in plenaire vergadering op 5 juli 2011

Bespreking

De Vlaamse Regering wordt gevraagd om bij planningsinitiatieven de nodige ruimte te voorzien voor kinderen en jongeren. Bij de verschillende concrete initiatieven zal dit als aandachtspunt mee genomen worden.

Voorstel van resolutie van mevrouw Tinne Rombouts, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen en Gwenny De Vroe, de heren Lode Ceyskens en Wilfried Vandaele en mevrouw Michèle Hostekint betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid

1221 (2010-2011) - Nr 1 voorstel van resolutie

Aangenomen in plenaire vergadering van 7 juli 2011

Bespreking:

In deze resolutie vraagt het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering om de nodige aandacht voor waterproblematiek, onder meer door het ontwikkelen van gepaste instrumenten en een gepast instrumentarium en door de handelingen in het Vrijstellingen- en Meldingsbesluit door te lichten.

Met de in deze resolutie geformuleerde maatregelen en voorstellen zal optimaal rekening gehouden worden bij regelgevende initiatieven en evaluaties.

Voorstel van resolutie van de heren Robrecht Bothuyne, Matthias Diependaele en Jan Laurys, de dames Helga Stevens en Güler Turan en de heren Koen Van den Heuvel en Bart Van Malderen betreffende de uitgangspunten voor een witboek Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen

Stuk 1076 (2010-2011) - Nr. 1

Aangenomen in plenaire vergadering op 1 juni 2011

Bespreking:

De Vlaamse Regering wordt gevraagd werk te maken van een snel en transparant vergunningsbeleid voor investeringen en infrastructuurwerken, conform de aanbevelingen van de commissie-Berx en de commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten ter zake. De beleidsbrief gaat hier nader op in.

Bijlage 2: Ruimtelijke uitvoeringsplannen

Tabel 1: Ruimtelijke uitvoeringsplannen volledig afgewerkt

Onderstaande gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werden definitief vastgesteld tijdens het afgelopen werkjaar (periode midden juni 2010 - eind september 2011).

<i>Stedelijke gebieden</i>	
Afbakening regionaalstedelijk gebied Turnhout - deelplan 4 - Gemengd Regionaal Bedrijventerrein Bentel	15/07/11
Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge	04/02/11
'Afbakening regionaal stedelijk gebied Roeselare - deelgebieden 6, 7 en 11	29/10/10
Afbakening grootstedelijk gebied Gent - Deelproject 6C Parkbos	09/07/10
<i>Poorten en gebieden van de economische structuur</i>	
Gemengd regionaal bedrijventerrein Polderhoek te Zonnebeke	15/07/11
"Transport, distributie en logistieke zone Westrode" te Meise en Londerzeel	01/07/11
'N.Z.M. GRIT NV' te Dessel	25/03/11
Terminalzone internationale luchthaven van Zaventem	09/07/10
<i>Verkeers- en vervoersinfrastructuur</i>	
Op- en afrittencomplex A13/E313 - N19 te Geel-West	24/06/11
Spoorweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen te Ekeren	27/05/11
Noord-Zuidverbinding N74	04/03/11
<i>Gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur</i>	
Gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan 'Cluster Dijlemonding'	21/01/11
<i>Gebieden voor toerisme en recreatie</i>	
Golf Beveren	24/06/11
<i>Gemeenschapsvoorzieningen</i>	
Gevangenis Beveren	15/07/11
<i>Delfstoffen</i>	
Herstructurering Vissenakker en omgeving(Kinrooi)	09/09/11
Oppervlaktedelfstoffenzone "Klei van de Kempen"	08/04/11

Tabel 2: Lopende ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de procedures worden afgerond

Voorlopige vaststelling tijdens huidig werkjaar	Stand van zaken/ eventuele randvoorwaarden bij timing
Stedelijke gebieden	
Poorten en gebieden van de economische structuur	
Bestaand regionaal bedrijventerrein O'Cool	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Oostende Zeehaven	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
HGB Van Wellen te Kapellen	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Zeehavengebied Antwerpen	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Milieubedrijf Beerse - Merksplas	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
De Kaasboerin-Jaco bvba te Mol	Herwerken voorontwerp voor tweede plenaire vergadering
Verkeers- en vervoersinfrastructuur	
Oostelijke tangent Sint-Niklaas	screening/plan MER
Gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur	
Erfgoedlandschap Abdij van Westmalle	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Heverleebos - Meerdaalwoud	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Zwin en zwinbosjes	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Vallei van de Aa en de Kleine Nete van Grobbendonk tot N19	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Vallei van de Helderbeek, Hokselaar	Plan-MER-screening door departement Landbouw en Visserij.
Vallei van de Kammaanbeek en Haagbeek	Plan-MER-screening door departement Landbouw en Visserij.
Gebieden voor toerisme en recreatie	
Delfstoffen	
Herstructurering Kleigroeve Argex	Vorbereiding Voorlopige Vaststelling
Klei van Ieper en Maldegemklei	BOD goedgekeurd op 28/11/2008

Definitieve vaststelling tijdens huidig werkjaar
'Cargill Malt' te Herent
Vergo in Zemst
'De Coninck NV' te Kortenberg
Afbakening van het VSGB en aansluitende openruimte gebieden
Historisch gegroeid bedrijven Deba NV te Nevele
hoogspanningsstation Zomergem
'Kievit fase II' te Antwerpen
Lugo N.V. en Artilaval N.V. te Dilsen-Stokkem en Maasmechelen
Afbakening zeehavengebied Gent - fase 2
Optimalisatie van het hoogspanningsnet in Vlaanderen

Tabel 3: Ruimtelijke uitvoeringsplannen op te starten in het kader van lopende planningsprocessen

<i>Afbakening stedelijke gebieden</i>	
Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk	PlanMER in opmaak
Afbakening regionaalstedelijk gebied Leuven	PlanMER in opmaak
Mechelen Arsenaalsite	PlanMER in voorbereiding
<i>Afbakening gebieden natuurlijke en agrarische structuur</i>	
De Gavers	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2010. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
AGNAS Kust-Polders-Westhoek Strand Oostkust (m.i.v. Oudemaarspolder)	Heropstart GRUP, (2e plenaire vergadering na 1e op 20/11/2008)
Liereman	Timing afhankelijk van resultaten 'raamakkoord' natuur/landbouw
Demervallei van Diest tot Aarschot	In voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2011. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Landbouwgebieden en beekvalleien Sint-Lievens-Houtem en Kattembos	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2011. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Omgeving Bouvelobos, Hemsrodebos en steilrand van Moregem	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2010. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Landbouwgebieden en beekvalleien tussen Helchteren, Peer, Meeuwen en Bree	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2010. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Vallei van de Oude Kale en Vinderhoutse Bossen	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg voorjaar 2011. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Ieperboog - Zuid	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg voorjaar 2011. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Maldegemveld	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg voorjaar 2011. Timing afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Vallei van de Nederaalbeek in Maarkedal	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg voorjaar 2011. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
Kustpolders tussen Oudenburg, Jabbeke en Stahille	in voorbereiding binnen P-AGNAS, opstart vooroverleg najaar 2010. Timing plenaire afhankelijk van bereiken akkoord in voortraject.
<i>Poorten en gebieden van de economische structuur</i>	
<i>Verkeers- en vervoersinfrastructuur</i>	
Nx	
Tweede spoorontsluiting Haven Antwerpen	Plan MER opgestart per januari 2011
Verbinding Ieper-Veurne A 19	afwachten resultaten Plan-MER
<i>Leidingen en elektriciteitslijnen</i>	
Leidingstraat Avelgem - Maldegem	PlanMER in opmaak
Leidingstraat Tessenderlo - Diest	PlanMER in opmaak

Leidingstraat Herentals - Ham	PlanMER in opmaak
Leidingstraat Wilsele - Loenhout	PlanMER in opmaak
Leidingstraat Brakel - Haaltert	PlanMER in opmaak, herneming
Hoogspanningslijn Lillo - Zandvliet	PlanMER in opmaak, herneming
<i>Recreatie en toerisme</i>	
Tweede Golf Knokke	PlanMER in opmaak
Golf Schilde	PlanMER in opmaak
Golf Sint-Gillis-Waas	PlanMER in opmaak
Golf Olen	PlanMER in opmaak
<i>Gemeenschapsvoorzieningen in het buitengebied</i>	
Opgrimbie	PlanMER in opmaak
<i>Delfstoffen (ontginningen)</i>	
Vlaamse Leemstreek	BOD goedgekeurd 23/07/2010
Bijzonder Oppervlaktedelfstoffenplan Alluviale klei en Polderklei	BOD goedgekeurd op 20/02/2009

Bijlage 3: Regelgevingsagenda - Ruimtelijke Ordening

Titel van het initiatief	Betrokken regelgeving	Eventuele wettelijke deadline	Korte samenvatting van beleidsdoelstellingen	Te doorlopen fases en hun timing	Vereenvoudiging?	RIA?
Grond- en pandenbeleidsplan Vlaanderen	Decreet Grond- en Pandenbeleid –		- Opmaken van Grond- en pandenbeleidsplan	begin 2012 ontwerptekst		
Versnellen investeringsprojecten 1) Kaderdecreet & Routeplanner	VCRO – Mer-regelgeving		- Regelgevende vertaling van de uitwerking van de nieuwe procesaanpak van projectgedreven processen die een bestemmingswijziging behoeven: drietrapsraket (routeplanner) (kaderdecreet)	Rapportering Projectteam aan Vlaamse Regering: 22/07/2011; Voorstel kaderdecreet: eind oktober 2011 Principiële goedkeuring: eind 2011	X	ja
Versnellen investeringsprojecten 2) Omgevingsvergunning	VCRO milieuvergunningendeceet.		- Integratie stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning - Invoering van de unieke omgevingsvergunning	Conceptnota eind november 2011, geadviseerd door adviesraden (MINA, SERV, SARO) en VVSG, VVP Principiële goedkeuring ontwerpdecreet: eind 2011	X	ja
Versnellen investeringsprojecten 3) Integratie SARO - Vlacro	VCRO Decreet 10/03/2006		- Vermijden dubbele advisering en vereenvoudiging procedures	Ingediend in Vlaams Parlement 09/06/2011	X	nee
Versnellen investeringsprojecten 4) Planologisch attest (1)	Art. 4.4.25 e.v. VCRO		- Aanpassing procedure planologisch attest	AFGEROND	X	
Versnellen investeringsprojecten 5) Planologisch attest (2)	BVR		- Opmaak/aanpassing uitvoeringsbesluit n.a.v. Codexwijziging planologisch attest	Najaar 2011	X	ja
Versnellen investeringsprojecten 6) Handelingen van algemeen belang	BVR 05/05/2000		- Opstellen van aangepast BVR handelingen van algemeen belang afwijkend van de bestemmingsvoorschriften (die vergunbaar zijn zonder ruimtelijk uitvoeringsplan)	Najaar 2011		
Versnellen investeringsprojecten 7) Uitbreiden mogelijkheid tot projectvergadering	BVR 19/03/2010		- Mogelijkheden tot projectvergadering uitbreiden	AFGEROND	X	
Versnellen investeringsprojecten 8) Beroep tegen beslissingen politieke overheden-1	Decreet 28/06/1985 VCRO		- Meer integrale afweging bij instellen beroep tegen beslissing politieke overheid	Ingediend in Vlaams Parlement 12/09/2011		nee
Versnellen investeringsprojecten 9) Beroep tegen beslissingen politieke overheden-2	Vlarem		- Meer integrale afweging bij instellen beroep tegen beslissing politieke overheid	Definitieve goedkeuring najaar 2011		nee

Versnellen investeringsprojecten 10) Integratie machtigingen-1	Wet 05/07/1956 Wet 03/06/1957 Wet 28/12/1967 Decreet 08/05/2009		- vereenvoudiging en integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningsverlening	Definitieve goedkeuring najaar 2011	X	Nee
Versnellen investeringsprojecten 11) Integratie machtigingen-2	KB 15/10/1935 KB 04/06/1958 BVR 20/04/1994 BVR 07/10/1997 BVR 28/06/2002		- vereenvoudiging en integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningsverlening	Definitieve goedkeuring najaar 2011	X	Nee
Versnellen investeringsprojecten 12) Onteigeningsmachtiging Financieel instrumentarium	VCRO BVR 19/12/1991		- Verlenen van machtiging tot onteigening bij opstellen provinciale RUP's door de minister, bevoegd voor Binnenlands Bestuur	Najaar 2011		Nee
Werking Raad voor vergunningsbetwistingen	VCRO DGPB Decreet leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten		- Efficiënter financieel instrumentarium - Evalueren en bijsturen huidige systeem van inning planbaten (geoloket) - Gefaseerde heroriëntering subsidiemechanismen	2011-2012		
Evaluatie van de toegankelijkheidsverordening	VCRO		- Diverse initiatieven om werking van de Raad te optimaliseren, waaronder aanpassing procedure	Procedurereglement en voorstellen tot aanpassing VCRO - voorlopige vaststelling eind 2011		
Ontvoogding	VCRO		- evaluatie van de toegankelijkheidsverordening - bepalen van mogelijke bijkomende acties voor 2013 en 2014.	2012		
As-buittattest	VCRO		- diverse initiatieven ter ondersteuning van gemeenten in ontvoogdingsproces - operationaliseren as-buittattest - gekoppeld aan EPB-atteest - enkel voor nieuwbouw of vernieuwbouw	actieplan: eind 2011 2011-2012		

Toelichting per kolom:

1. Geef de titel van het initiatief.
2. Geef aan welke bestaande regelgeving "betrokken" is bij het regelgevingsinitiatief, bijvoorbeeld te wijzigen en/of ter uitvoering ervan. Dit kan ook Europese regelgeving zijn.
3. Indien het regelgevings- of beleidsinitiatief juridisch gezien binnen een bepaalde periode moet uitgevoerd worden (bijvoorbeeld de omzetting van een Europese richtlijn), geef dit dan duidelijk aan.
4. Vat de beleidsdoelstellingen of de beoogde effecten van het beleidsinitiatief kort samen, zoals beschreven in de beleidsnota.
5. Beschrijf kort de te doorlopen fases en hun timing (bv. geplande agenderingen op de ministerraad).
6. Geef aan of het initiatief een vereenvoudiging betekent.
7. Geef aan of een RIA voor dit beleidsinitiatief wordt opgesteld. Indien dit niet het geval is, geef dan aan waarom niet (uitzonderingsgronden).